

**Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd a Phrif Gwnstabl Heddlu
Gogledd Cymru**

Cynllun Ariannol Tymor Canolig

2021-22 i 2025-26

1. Cyflwyniad

1.1 Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC) yn cysylltu Cynllun Heddlu a Throsedd a adolygwyd ym mis Ionawr 2019 a'r Blaenoriaethau Plismona y cytunwyd arnynt gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl, gyda'r Strategaeth Ariannol (Atodiad A) a'r adnoddau sydd ar gael.

1.2 Mae proses gynllunio manwl wedi cael ei gynnal dros y flwyddyn. Roedd disgwyl i'r Llywodraeth gynnal adolygiad o wariant 3 mlynedd yn ystod yr haf, ond yn sgil pandemig COVID cafodd hyn ei leihau i adolygiad 1 mlynedd. Er gwaethaf yr adolygiad 1 mlynedd, mae ymrwymiad y Llywodraeth i Ymgyrch Uplift i gynyddu Swyddogion yr Heddlu o 20,000 yn genedlaethol erbyn Mawrth 2023 yn parhau. Roedd ansicrwydd o amgylch cyllid sylfaen ac roedd cyllid Uplift yn uchel yn ystod y flwyddyn ac roedd y broses cynllunio yn ystyried twf yn niferoedd y Swyddogion, gan arbed cyfleoedd a dyraniad o adnoddau i weddu blaenoriaethau.

1.3 Mae'r Comisiynydd wedi ystyried yr holl ddewisiadau o fewn yr adnoddau sydd ar gael. Cyflawnwyd gwaith helaeth gan y Broses Cynllunio Sefydliadol er mwyn nodi arbedion a symud adnoddau o fewn y sefydliad. Roedd y broses cynllunio hefyd yn galluogi dyraniad gwybodus o 62 o swyddogion Ymgyrch Uplift yn seiliedig ar flaenoriaethau a chanfod goblygiadau cyllido mewn perthynas â chyflwyniad gorfodol yr ESN yn y blynyddoedd i ddod.

1.4 Byddai angen cynnydd yn Nhreth y Cyngor o 4.73% er mwyn talu costau chwyddiant yn seiliedig ar y setliad grant gwastad. Mae adnoddau ychwanegol wedi dod ar gael o ganlyniad i'r cyhoeddiad o swyddogion Uplift ychwanegol; fodd bynnag mae'n aneglur i ba raddau y bydd cost llawn y swyddogion ychwanegol, gan gynnwys cymorth ac isadeiledd, yn cael ei gyllido ac mae'r setliad cyllido ysgrifenedig yn cysylltu'r cyllid ychwanegol i'r cynnydd mewn dyraniad o swyddogion.

1.5 Gan ystyried yr holl ffactorau hyn, cynigir cynnydd o £14.94 (5.14%) yn nhreth y cyngor, sy'n cyd-fynd â chynnydd tybiedig y Swyddfa Gartref. Mae hwn yn gynydd treth y cyngor/praesept darbodus, o ystyried nad yw cyllid cyffredinol a dyraniad cyllid Ymgyrch Uplift cam 3 wedi'u cyhoeddi. Rhoddwyd ystyried hefyd i'r goblygiadau sylweddol ESN a'r lefel o ansicrwydd dros gyllid yn y dyfodol yn sgil pandemig COVID a chanlyniadau economaidd gadael yr UE sy'n parhau i fod yn ansicr.

1.6 Nod

Nod y papur hwn yw manylu sut y cafodd y gyllideb ei mantoli hyd yma a'r cynlluniau i gynnal cyllideb fantoledig yn y tymor canolig a hwy, gan gynnal a gwella perfformiad a sicrhau y cyflawnir blaenoriaethau lleol a chenedlaethol.

1.7 Cefndir

Mae Rhaglen Caledi'r Llywodraeth, a ddechreuodd yn 2011, wedi arwain at doriadau sylweddol ar draws y sector cyhoeddus. Cafodd cyllid y Llywodraeth ei ostwng 20.8% o ran arian parod, sydd gyfwerth â gostyngiad o 31.7% mewn termau real (gan ystyried chwyddiant) erbyn 2019-20.

- 1.8 Arweiniodd effaith gyffredinol llai o gyllid a phwysau chwyddiant a phwysau arall at £35.389 miliwn o doriadau i'r cyllidebau dros gyfnod o 10 mlynedd. Mae hyn yn gyfwerth â gostyngiad o 23.9% yng nghyllidebau cyn caledi 2010-11 o £148.035 miliwn. Dangosir y toriadau blynyddol yn y tabl isod:

Blwyd dyn	2011-12 i 2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	Cyfanswm
Toriadau a wnaed	£24.101m	£2.838m	£2.686m	£1.479m	£1.927m	2.358m	£35.389m

- 1.9 Cyn cyhoeddi setliad 2020-21, roedd gan y Llywodraeth bolisi yn ei le i gynyddu niferoedd Swyddogion Heddlu o 20,000 (Ymgyrch Uplift) dros gyfnod o 3 mlynedd. Cyhoeddwyd Setliad Ariannol yr Heddlu 2020-21 ar 22 Ionawr 2020 mewn datganiad ysgrifenedig gan y Gweinidog Plismona, Kit Malthouse. Oedwyd y cyhoeddiad oherwydd Etholiad Cyffredinol Rhagfyr 2019. Cyn cyhoeddi setliad 2020-21 roedd y sector yn disgwyl £750m ychwanegol ar gyfer recriwtio 6,000 o swyddogion (tuag at gyfanswm o 20,000), minws ailddyrianiad ar gyfer costau canolog. Roedd dyraniadau heddlu o ran niferoedd swyddogion eisoes wedi'i gyhoeddi a'i gyfrifo fel pro-rata yn y grant craidd. Am yr arian ychwanegol mae'r Trysorlys wedi gofyn i'r Swyddfa Gartref ddod o hyd i £120m o arbedion o fewn eu cyllideb. Mae'r setliad wedi canolbwyntio ar recriwtio Cam 1 a Cham 2 yr ymgyrch uplift a gyhoeddwyd yn flaenorol. Mae Heddlu Gogledd Cymru wedi cael dyraniad o 62 o Swyddogion fel rhan o gam 1 (6,000 o swyddogion yn genedlaethol) ac yn seiliedig ar y fformiwla dyrannu, disgwylir oddeutu 140 o weddill y rhaglen (14,000) yn genedlaethol. Mae'r symiau ychwanegol wedi cael eu darparu i dalu costau Cam 1 a chostau isadeiledd Cam 2.
- 1.10 Arweiniodd y ffocws cyllido 2020-21 ar Ymgyrch Uplift at safle o dwf mewn niferoedd y Swyddogion tra bod pwysau ar y gyllideb weddillol wedi aros yn uchel gan nad oedd twf mewn grant sylfaen a'r costau ychwanegol o gefnogi'r nifer cynyddol o Swyddogion Heddlu.
- 1.11 Aethom i mewn i'r flwyddyn ariannol 2020-21 wrth i bandemig byd-eang COVID ledaenu gan roi'r DU mewn statws o gyfnod clo cenedlaethol. Gwnaeth y cyd-destun hwn y sail ar gyfer cynllunio ariannol ar gyfer 2021-22 ymlaen yn ansicr iawn. Cyn pandemig COVID, disgwyliwyd adolygiad o wariant 3 mlynedd, a hefyd cyhoeddiad cynnar am ffigyrau Ymgyrch Uplift yn y dyfodol. Fodd bynnag, penderfynwyd yn ddiweddarach y byddai'r setliad ar gyfer 2021-22 yn unig, ac y byddai cyhoeddiadau

Ymgyrch Uplift yn cael eu gwneud yr un amser ac am yr un cyfnod. Mae effeithiau hirdymor y pandemig, yn lleol ac yn genedlaethol, yn parhau i fod yn anhysbys, yn arbennig yr effaith economaidd a sut all hyn effeithio ar gyllid yn y dyfodol.

- 1.12 Yn ogystal â hyn, pan gyhoeddwyd y setliad dros dro ar gyfer 2021-22, nid oedd sail y DU ar gyfer gadael yr Undeb Ewropeaidd wedi ei gytuno, gan ychwanegu at y lefelau cyffredinol o ansicrwydd.

2. Y Broses Gynllunio

- 2.1 Pwrpas cyffredinol y broses gynllunio yw blaenoriaethu adnoddau i alinio cynlluniau gwario gyda blaenoriaethau Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd a gweledigaeth y Prif Gwnstabl. Mae'r blaenoriaethau wedi'u nodi isod.

Blaenoriaethau'r Cynllun Heddlu a Throsedd

- Lleihau Camfanteisio'n Droseddol ar Bobl Ddiamddiffyn
- Cam-drin Domestig
- Trais Rhywiol
- Caethwasiaeth Fodern
- Trosedd Gyfundrefnol
- Cymdogaethau Mwy Diogel

Gweledigaeth y Prif Gwnstabl yw

Sicrhau mai gogledd Cymru yw'r lle mwyaf diogel yn y DU; trwy Atal Trosedd, Diogelu Cymunedau a Dal troseddwyr.

Ein Cyhoedd – y rhai a wasanaethwn

Gyda ffocws ar ymgysylltiad cyhoeddus:

- Mae gan y cyhoedd hyder yn Heddlu Gogledd Cymru
- Mae dioddefwyr yn cael gwasanaeth o safon

Cyflawni Plismona – yr hyn a wnawn

Atal Trosedd ac Ymild Troseddwyr

Gyda ffocws ar drosedd blaenoriaethol:

- Cam-drin Domestig
- Caethwasiaeth Fodern
- Trosedd Difrifol a Threfnedig
- Cam-drin Rhywiol gan gynnwys Camfantaizio'n Rhywiol ar Blant
- Trosedd effaith mawr gan gynnwys trosedd cyllyll, trosedd gynnu, lladradau a byrgleriaethau

Gwarchod Cymunedau

Gyda ffocws ar ddatrys problemau:

- Ymateb yn effeithiol
- Darparu ffyrdd diogel
- Plismona Ataliol
- Dafnyddio Grymoedd yr Heddlu'n Gymsur
- Safonau ymchwilio uchel

Mewnol – sut ydym yn cyflawni

Pobl, Dysgu a Thwt

Gyda ffocws ar arloesedd digidol:

- Ymgysylltir â phobl a chynorthwyr eu llesiant
- Mae gan bobl y sgiliau iawn ac maent yn y lle iawn
- Mae pobl yn cynorthwyo ac yn cyflawni gwelliant safydliadol ac arloesedd digidol yn benodol
- Mae ein gweithlu'n cynrychioli

Ariannol

Gyda ffocws ar werth am arian:

- Mae cyllidebau'n gytbwys
- Dafnydd effaithlon o adnoddau
- Dafnydd effaithiol o adnoddau

2.2 Roedd y broses cynllunio'r gyllideb ar gyfer 2020-21 yn cynnwys:

- 2.2.1 Gweithredu Rhaglen Gwelliant Gweithredol (a gynhaliwyd yn ystod 2018-19) oedd yn cynnwys 47% o gyllidebau'r Heddlu.
- 2.2.2 Roedd 40% o'r cyllidebau yn destun proses Cynllunio Adnoddau Blaenoriaethol (PRP) lle gwnaeth rheolwyr nodi amryw lefelau gwasanaeth.
- 2.2.3 Cafodd 13% arall o'r cyllidebau eu hadolygu y tu allan i'r prosesau hyn.
- 2.2.4 Cafodd y Rhaglen Gwelliant Gweithredol ei weithredu'n llawn yn 2020-21 ac fe gafodd penderfyniadau'r broses PRP hefyd eu gweithredu.

2.3 Cafodd y broses cynllunio ar gyfer 2021-22 ei adolygu gan yr Uned Gynllunio Strategol, Cyllid a'r Prif Swyddogion er mwyn ystyried argaeledd unigolion allweddol yn sgil COVID; effaith COVID ei hun; y cynllun adfer ar gyfer y sefydliad ar ôl COVID; a'r gofyniad i adolygu gofynion a gosod y gyllideb. Daethpwyd i'r casgliad na fyddai ymarfer Cynllun Adnoddau Blaenoriaethol (PRP) fel yr a ddilynwyd ar gyfer y gyllideb 2020-21 wedi bod yn addas. Roedd y broses ar gyfer 2021-22 yn seiliedig ar Gynlluniau Busnes ar gyfer holl arweinwyr Gweithredol a Gwasanaeth (fel deiliaid cyllideb cyfredol) gydag angen am Achosion Busnes ychwanegol, wedi'u targedu ar gyfer y galw a'u cytuno fel meysydd ychwanegol i'w hystyried ar ddechrau'r broses.

2.4 Roedd materion ymarferol i ddelio â nhw hefyd o ran cynnal cyfarfodydd a fyddai angen eu cynnal ar-lein yn sgil Covid-19. Dechreuodd y broses cyn gynted â phosibl, fel y nodir yn y crynodeb isod. Trwy osod y paramedrau yn gynnar yn y broses a chael Cyfarfodydd Cynllunio Sefydliadol yn rheolaidd trwy gydol y broses (bob wythnos neu bythefnos yn ôl y gofyn) roedd yn bosib dilyn yr amserlen a nodir isod.

<u>Mai 2020</u>	<u>Meh-Gorff-Awst</u>	<u>Medi – Hyd 2020</u>	<u>Tachwedd 2020</u>	<u>Rhagfyr 2020 i Chwefror 2021</u>
Gweithdy Prif Swyddog	Drafftio Achosion a Chynlluniau Busnes	Dyddiad cau cyflwyniad 4 Medi	Cyfarfod Cynllunio Sefydliadol Terfynol	Cyflwyno cynigion i Gomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru 11.12.20
Gweithdy i Fudd-ddeiliaid Allweddol	Cynllunio Strategol yn blaenoriaethu cefnogaeth y tîm canolog	Adolygiad Cyllid a Chynllunio Strategol	Datganiad yr Hydref	Cyhoeddiad Grant 17.12.20
Comisiynu Achosion Busnes	Y tîm canolog yn dechrau cyfarfodydd cefnogi gyda'r awduron	Adolygiad Cyfarfodydd Cynllunio Sefydliadol	Cyfarfod Cyllideb Prif Swyddogion ac Arweinwyr Gwasanaeth er mwyn cadarnhau cynigion	Cadarnhau cynigion gyda'r Comisiynydd 18.12.20
Comisiynu Cynlluniau Busnes		Nodi'r cynigion		Drafftio'r Cynlluniau Terfynol Cyfarfod panel 2.2.2021

2.5 Gyda chymaint o ansicrwydd yn y system gofynnwyd i'r Arweinwyr Gweithredol a Gwasanaeth edrych ar dri lefel o arbedion fel y nodir isod. Yn gallai cynigion gael eu graddio a'u hasesu yn erbyn blaenoriaethau, risg a'r gallu i'w darparu.

£1.6m – Sefydlog Cyfanswm £1.6m	£1.6m – Gwella Cyfanswm £3.2m	£1.6m Paratoi Cyfanswm £4.8m
<u>Rhaid i ni</u>	<u>Dylem ni</u>	<u>Efallai byddwn angen?</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Angenrheidiol i gydbwysu'r gyllideb • Diffyg presennol yn ogystal â phwysau ymrwymedig 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyllid ar gyfer Twf ac Arloesi • Dewisiadau wedi'u datblygu gan adolygiadau a thrwy Gynlluniau Busnes • Rhyddhau buddsoddiad i yrru arbedion yn y blynyddoedd i ddod 	<ul style="list-style-type: none"> • Arian at raid ar gyfer digwyddiadau anhysbys ar gyllid neu gostau

2.3 Fel rhan o'r uchod, aethpwyd drwy'r broses arferol ar gyfer datblygu gofynion ariannol y dyfodol ac mae'r manylion i'w gweld yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolog

(CATC) hwn. Wrth ddatblygu'r cyflwyniadau gan reolwyr a'r CATC hwn, rhoddwyd ystyriaeth i'r canlynol:

- Blaenoriaethau Lleol a Chenedlaethol fel sydd wedi'u nodi yn y Cynllun Heddlu a Throsedd a Gweledigaeth yr Heddlu
- Pwysau newydd a phwysau sy'n datblygu
- Y broses cynllunio strategol
- Datganiad Rheoli'r Heddlu
- Strategaethau eraill yr Heddlu
- Yr hinsawdd economaidd bresennol
- Amcangyfrif o'r adnoddau sydd ar gael i ariannu'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig
- Rhagolygon cyllideb ar gyfer y cyfnod yn cynnwys dyfarniadau cyflog
- Y sefyllfa ariannol bresennol
- Y Rhaglen Gyfalaf, y Cod Darbodus a'u heffaith ar y Gyllideb Refeniw
- Cronfeydd wrth gefn a Balansau
- Creu incwm, gweithgareddau masnachu a grantiau
- Cydweithio
- Cynllun Adfer COVID

2.4 Mae Datganiad Rheoli'r Heddlu (FMS) wedi cael eu gyhoeddi dros y ddwy flynedd ddiwethaf. Mae'r Datganiad yn dadansoddi galw yn y dyfodol yn erbyn capasiti a gallu ein timau. Mae'n defnyddio prosesau dadansoddi data a chyfweliadau gydag arbenigwyr pwnc. Mae'r Datganiadau blaenorol wedi llywio'r broses cynllunio, a bydd y broses cynllunio, yn ei dro, yn llywio'r Datganiad nesaf.

2.5 Y meysydd a nodwyd yn Natganiad Rheoli'r Heddlu fel bod angen buddsoddiad posibl arnynt oedd fel a ganlyn; defnyddiwyd y wybodaeth hon fel rhan o'r broses cynllunio:

- Mae'r rhagolygon dwy flynedd yn nodi, pe bai arferion gweithio presennol yn cael eu cynnal, byddai angen twf yn y meysydd hynny o'r Heddlu sy'n rheoli galw a gaiff ei gynhyrchu gan droseddau treisgar a throseddau rhyw (Gwasanaethau Troseddau a'r Uned Diogelu Pobl Ddiamddiffyn yn bennaf).
- Mae'r Heddlu yn disgwyl i'r galw am ymchwiliadau twyll, yn enwedig y rhai sy'n gysylltiedig â throseddau sy'n dibynnu ar y we neu sy'n cael eu galluogi gan y we, gynyddu y tu hwnt i allu ymchwilio presennol o fewn y ddwy flynedd nesaf.
- Bydd lefel yr adnoddau sydd eu hangen i reoli'r llwyth gwaith tystiolaethol o ymchwiliadau Grwpiau Troseddu Cyfundrefnol yn cynyddu wrth i gymhlethdod daearyddol y grwpiau, a maint dyfeisiau digidol gynyddu.

- Bydd angen cynyddu gallu ein staff ymchwiliadol a gwybodaeth i ddelio â gweithgarwch Grwpiau Troseddu Cyfundrefnol a gaiff ei alluogi gan dechnoleg ddatblygol.
- Bydd rhagor o fuddsoddiad mewn Technoleg Gwybodaeth oherwydd bod caledwedd a meddalwedd newydd ar gael. Mae disgwyl y bydd Heddlu Gogledd Cymru yn parhau i gadw'n gyfredol â datblygiadau, yn unol â heddluoedd ar draws Cymru a Lloegr.
- Bydd buddsoddiad mewn swyddogion a staff, galw ychwanegol o ran hyfforddiant a buddsoddiad mewn lles swyddogion a staff.

2.6 Cafodd y cynlluniau busnes ar gyfer pob maes eu nodi mewn templed gan fynd i'r afael â'r penawdau canlynol, gyda phob adran â chyfres o gwestiynau strwythuredig:

- Perfformiad yn erbyn amcanion
- Cyllid yn erbyn cyllidebau
- Gofyn a'r gofyn a ragwelir
- Capasiti a Galluogrwydd
- Lles
- Ymateb Maes Gwasanaeth
- Galw Gweddillol
- Rhyngddibyniaethau
- Arbedion

2.8 Cafodd y broses – yn arbennig y rhyngddibyniaethau – eu rheoli trwy'r Grŵp Cynllunio Sefydliadol a gadeiriwyd gan Brif Uwch-Arolygydd y Gwasanaethau Corfforaethol a fynychwyd gan Arweinwyr Gweithredol a Gwasanaeth. Mae hyn yn galluogi i strategaeth corfforaethol gael ei ddatblygu a'i gyflwyno i Brif Swyddogion yn hytrach na phroses gystadleuol.

2.9 Cafodd meysydd eraill ei hystyried yn benodol fel y nodir isod:

- Cyfleusterau a TG yn cysylltu â gweithio hyblyg
- Adolygiad Fflyd
- Rhaglen Ddigidol
- Adolygiad Dadansoddi
- Cymysgedd Swyddogion/staff
- Adolygiad Cyllidebau Corfforaethol

2.11 Cynhaliwyd dau gyfarfod gyda thîm y Prif Swyddog i gytuno ar y canlyniad o'r broses cynllunio. Roedd hyn yn caniatáu defnyddio adnoddau hysbys a oedd ar gael ar gyfer

blaenoriaethau a llywio dyrannu'r 62 Swyddog ychwanegol o ail gam yr Ymgyrch Uplift. Yna trafodwyd y canlyniad yn y cyfarfod blynyddol Gosod y Gyllideb gydag Arweinwyr Gwasanaeth ac eraill gan ddod â chanlyniadau'r Grŵp Cynllunio Sefydliadol, gan gynnwys Cynlluniau Arbedion a'r holl elfennau eraill at ei gilydd i lunio'r CATC hwn. Yna roedd hyn yn ffurfio'r cynnig a gyflwynwyd i'r CHTh a'i dîm.

- 2.12 Cynhaliwyd cyfarfod rhwng y Comisiynydd, y Prif Gwnstabl a'u cynrychiolwyr ar 11 Rhagfyr i drafod cynigion y gyllideb gyda chyfarfod terfynol ar 18 Rhagfyr ar ôl i gyhoeddiad cyllido'r Llywodraeth gael ei wneud.
- 2.13 Mae'r adrannau canlynol yn rhoi manylion yr holl ddatblygiadau ers y CATC blaenorol, gan nodi'r sefyllfa ddiweddaraf ar gyfer refeniw, cyfalaf a chronfeydd wrth gefn.

3. Cyllideb 2020-21

- 3.1 Roedd cyhoeddiad y gyllideb ar gyfer 2020-21 ar 22 Ionawr 2020 yn cynnwys £6.872 miliwn o gyllid ychwanegol, ond nodwyd yn glir bod y cyllid hwn ar gyfer costau Ymgyrch Uplift ar gyfer y flwyddyn a'r dyfodol. Nid oedd yn darparu unrhyw gyllid tuag at gynnydd mewn chwyddiant na thwf tu hwnt i'r Uplift. Mae'r newidiadau wedi'u crynhoi isod:

Setliad 2020-21	CATC ac eithrio Uplift £m	Setliad £m	Amrywiant £m
Grant Sylfaen	73.234	78.714	5.480
Grant Pensiwn	1.582	1.582	0
Clustnodwyd (yn amodol ar dargedau uplift)	0	1.731	1.731
Grant Cyfalaf	0.462	0.123	-0.339
Cyfanswm	75.278	82.150	6.872

- 3.2 Mae arbedion o £2.358 miliwn wedi cael eu canfod fel rhan o'r broses cynllunio. Cytunodd y Comisiynydd ar gynnydd o 4.5% yn Nhreth y Cyngor a arweiniodd ar gynnydd yn y gyllideb o 2.57% ac eithrio costau Ymgyrch Uplift. Roedd y cynnydd yn Nhreth y Cyngor yn caniatáu i £2.358 miliwn gael ei ail-fuddsoddi yn y gwasanaeth. Roedd dyraniad 62 o Swyddogion ychwanegol o Ymgyrch Uplift wedi cael eu dyrannu i swyddi penodol fel rhan o'r broses cynllunio. Cafodd 23 staff arall eu cyllido o'r arbedion a ganfuwyd, yn ogystal â buddsoddiad mewn TG, Hyfforddiant a chyllid Cyfalaf.
- 3.3 Mae recriwtio swyddogion heddlu Ymgyrch Uplift yn digwydd mewn dau gam sy'n gorgyffwrdd. Y cam dechreuol yw recriwtio Swyddogion Heddlu ychwanegol er mwyn cynyddu'r niferoedd cyffredinol; roedd hyn eisoes wedi dechrau cyn y flwyddyn ariannol 2020-21. Cafodd 40 staff newydd eu penodi yn Ebrill 2020, gan olygu bod targed Uplift wedi cael ei basio. Roedd recriwtio pellach drwy gydol y flwyddyn wedi cynnal y niferoedd uwchben y targed Uplift. Erbyn mis Mawrth 2021, disgwylir bod 134 o Swyddogion Heddlu ychwanegol wedi cael eu recriwtio gyda 72 yn gadael, gan olygu cynnydd o 81.
- 3.4 Bydd y cynnydd ychwanegol uwchben y targed o 62 yn mynd tuag at darged Uplift 2021-22 o 58 o Swyddogion ar gyfer Heddlu Gogledd Cymru a 3 ar gyfer Uned Troseddau Trefnedig Rhanbarthol. Roedd y broses cynllunio wedi tybio y bydd Heddlu Gogledd Cymru yn derbyn dyraniad o 62 o Swyddogion Uplift yn 2021-22, y ffigwr gwirioneddol oedd 58, fodd bynnag, roedd y cynllun recriwtio a chyllid wedi caniatáu i'r 62 swydd gael eu dyrannu. Mae cyllideb 2021-22 yn caniatáu ar gyfer recriwtio 65 swyddog i gyd (gan gynnwys ROCU). Bydd addasiadau terfynol i'r cynllun recriwtio a sefydlu yn cael ei wneud unwaith i'r dyraniad terfynol o Swyddogion Uplift fod yn hysbys.
- 3.5 Cafodd y 62 swydd eu dyrannu i'r Gwasanaethau Trosedd 34, Gwasanaethau Plismona Lleol 23 a Swyddi Arbennig 5, wrth i Swyddogion Prawf gael eu penodi i'w swyddi cyntaf o fewn y Tîmoedd Ymateb, mae'r Swyddogion mwy profiadol yn cael eu rhyddhau i swyddi newydd a grëir. Disgwylir y bydd yr holl swyddi newydd wedi'u llenwi erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Mae'r 23 swydd mewn rolau Dadansoddi, Hyfforddi a Chefnogi Busnes i gefnogi datblygiadau oll wedi'u penodi.
- 3.5 Mae'r buddsoddiad nad oedd yn ymwneud â staffio yn TG yn rhan o Raglen Ddigidol sy'n cynnwys mentrau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol. Yn ystod 2020-21 roedd datblygiadau sylweddol ym maes TG, gan gynnwys y Rhaglen Alluogi Genedlaethol, cyfarpar fideo a wisgir ar y corff a dyfeisiau 2 mewn 1 personol. Lle byddai'r prosiectau hyn yn cefnogi'r newidiadau angenrheidiol yn sgil y cyfnod clo, cafodd y rhai eu cyflymu, er fod y cyfnod clo wedi achosi oedi mewn datblygiadau eraill wrth i adnoddau gael eu blaenoriaethu. Roedd y buddsoddiad Hyfforddi yn gysylltiedig â dechreuad y Fframwaith Cymwysterau Addysg Plismona sy'n dod a hyfforddiant Swyddog Heddlu i lefel gradd. Dechreuodd hyn ym mis Medi 2020 fel y cynlluniwyd.
- 3.6 Mae pandemig COVID a'r lefelau amrywiol o gyfyngiadau sydd wedi bod mewn lle wedi cael effaith sylweddol ar sut mae plismona a chefnogaeth ar gyfer swyddogion

y rheng flaen yn cael ei ddarparu. Mae oddeutu 800 o staff wedi bod yn gweithio o gartref yn bennaf ers Ebrill 2020, ac mae Swyddogion Gweithredol wedi gorfod cadw at ofynion newydd megis Cyfarpar Diogelu Personol (PPE) nad oedd eu hangen yn flaenorol. Cafodd hyn effaith sylweddol ar batrymau gwario. Er enghraifft, mae costau nad ydynt yn ymwneud â staffio wedi amrywio o rhwng +180% i -69%. Mae costau staff wedi bod yn fwy cyson gyda'r gyllideb a'r flwyddyn flaenorol gydag ymdrech sylweddol i sicrhau bod recriwtio yn parhau. Cafodd asesiad o'r newidiadau mewn patrymau gwario eu cynnwys yn y broses cynllunio er mwyn ffurfioli gostyngiadau a all barhau, canfod beth fyddai gwariant gohiriedig a chyllido'r cynyddiadau.

- 3.7 Ar y dechrau roedd yn aneglur os fyddai cyllid ychwanegol ar gael ar gyfer costau yn ymwneud â COVID a chafod cynlluniau eu rhoi yn eu lle er mwyn cyllido'r rhain o'r arian wrth gefn os oedd angen. Cafodd cyllid ei gadarnhau ar gyfer PPE meddygol (a holl PPE i ddilyn) yn ddiweddarach yn y flwyddyn, ac mae cyllid ychwanegol ar gyfer patrolau ychwanegol yn ystod y cyfnod atal byr cyn y Nadolig ac ar gyfer colled incwm wedi ei gadarnhau neu ei dderbyn. Disgwylir y bydd tanwariant ar ddiwedd y flwyddyn, a bydd angen ychydig o hwn i gael ei glustnodi mewn arian wrth gefn ar gyfer hyfforddiant gohiriedig a bydd ychydig yn gallu cael ei ddefnyddio i reoli risg a rheoli newid wrth fynd ymlaen.
- 3.8 Mae Arolygiaeth Heddluoedd a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Mawrhydi (AHGTAEM) a Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) yn cynnal adolygiadau blynyddol o: sefyllfa ariannol yr Heddlu; y broses gynllunio; yr arbedion a wnaed eisoes; a'r arbedion sydd eto i'w gwneud. Roedd gofyn i'r Heddlu lunio Datganiad Rheoli'r Heddlu am y tro cyntaf erbyn mis Mai 2018 yn rhan o broses AHM, a lluniwyd yr ail ym mis Mehefin 2019. Mae'r Datganiad Rheoli'n disgrifio'r galw a ddisgwylir yn y dyfodol a bylchau posibl. Mae hwn wedi'i ddefnyddio'n rhan o'r adolygiad RhGG a'r broses gynllunio. Roedd y trydydd Datganiad Rheoli i fod i gael ei gyhoeddi ym Mehefin 2020 ond cafodd ei ohirio yn sgil COVID, felly bydd hwn yn cael ei gwblhau erbyn diwedd Mai 2021.
- 3.9 Mae adolygiadau '*Valuing the Police*' AHGTAEM wedi eu hymgorffori yn eu rhaglen adolygu newydd, sef adolygiadau PEEL (Effeithlonrwydd, Effeithiolrwydd a Chyfreithlondeb yr Heddlu). Y cwestiwn cyffredinol mewn perthynas ag effeithlonrwydd a osodwyd gan AHM yw 'Pa mor effeithlon yw'r heddlu o ran cadw pobl yn ddiogel a lleihau troseddau?' gyda'r diffiniad o 'effeithlonrwydd' fel a ganlyn: '*bydd heddlu effeithlon yn sicrhau'r deilliannau gorau posibl gyda'r adnoddau sydd ar gael iddo.*' Cafodd yr Heddlu ei asesu fel 'Da' yn nhermau Effeithiolrwydd, Effeithlonrwydd a Chyfreithlondeb.
- 3.10 Mae sylwadau diwethaf a gyhoeddwyd gan Wendy Williams, Arolygydd Cwnstablïaeth Ei Mawrhydi, wedi'i nodi isod;

Rwy'n falch iawn gyda pherfformiad Heddlu Gogledd Cymru i gadw pobl yn ddiogel a lleihau trosedd. Yn benodol, rwy'n nodi'r gwelliannau mae'r heddlu wedi'u gwneud ers 2017 o ran effeithlonrwydd.

Mae'r heddlu yn dda am atal trosedd ac [ymddygiad gwrthgymdeithasol](https://www.justiceinspectors.gov.uk/hmicfrs/glossary/anti-social-behaviour/) <<https://www.justiceinspectors.gov.uk/hmicfrs/glossary/anti-social-behaviour/>>. Mae hefyd yn dda am ymchwilio i droseddau a mynd i'r afael â [throsedd difrifol a threfnedig](#). Mae cadw [pobl ddiameddiffyn](#) yn ddiogel yn flaenoriaeth ar gyfer yr heddlu ac mae'n gweitho'n dda gydag asiantaethau eraill i'w canfod a'u diogelu.

Mae Heddlu Gogledd Cymru yn deall cymhlethdod a graddfa'r galw cyfredol am ei wasanaethau. Rŵan mae angen cael gwell dealltwriaeth o'r sgiliau sydd gan y gweithlu presennol a'r sgiliau maent yn debygol o fod angen. Bydd hyn yn ei alluogi i ddatblygu cynlluniau gweithlu ac ariannol cryf a chynaliadwy ar gyfer y dyfodol.

Mae'r heddlu yn parhau i gynnal diwylliant moesegol a hyrwyddo safonau proffesiynol o ymddygiad disgwylidig. Fodd bynnag, dylai sicrhau bod y systemau angenrheidiol yn eu lle i sicrhau'r cyhoedd bod ei ddefnydd o bwerau, megis stopio a chwilio a'r defnydd o rym, yn cael eu cynnal yn gyfreithlon.

Ar y cyfan, rwy'n canmol Heddlu Gogledd Cymru am y cynnydd a wnaed dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae hyn yn darparu sylfaen gref ar gyfer parhau i wella yn y flwyddyn i ddod.

Gellir gweld yr asesiad llawn ar <https://www.justiceinspectors.gov.uk/hmicfrs/peel-assessments/peel-2018/north-wales/>

- 3.11 Gwnaeth SAC y sylwadau canlynol ar eu hasesiad gwerth am arian yn eu llythyr archwilio blynyddol a gyhoeddwyd ar 1 Rhagfyr 2020;

'Rwy'n fodlon bod gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd a'r Cyngor Sir drefniadau priodol ar waith i sicrhau economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn eu defnydd o adnoddau'

Gellir gweld y llythyr archwilio blynyddol yn: <https://www.northwales-pcc.gov.uk/en/Information/What-we-spend-and-How-we-spend-it.aspx>

- 3.12 Mae'r ddau asesiad yn dangos bod y cyllidebau'n cael eu rheoli'n effeithiol a bod yr Heddlu'n perfformio'n dda o ran sicrhau'r deilliannau gorau bosibl gyda'r adnoddau sydd ar gael.

4 Dyranïadau Cyllid a rhagdybiaethau

- 4.1 Ni roddodd y Llywodraeth Ddyranïadau Cyllid Dros Dro ar gyfer 2021-22 fel rhan o setliad 2020-21. Gwnaed cyhoeddiadau yn ystod 2020-21 i gadarnhau ymrwymiad y Llywodraeth i Ymgyrch Uplift a chynyddu niferoedd Swyddogion Heddlu o 20,000 yn

genedlaethol. Fodd bynnag, nid ordd y niferoedd a ddyrannwyd i'r Heddluoedd na'r cyllid cysylltiedig wedi cael eu cyhoeddi yn gynnar ym mis Hydref fel y disgwyliwyd.

- 4.2 Ar 25 Tachwedd 2020, cyhoeddodd Canghellor y Trysorlys, Rishi Sunak AS ganlyniad adolygiad o wariant 2020. Cyfeirir ato weithiau fel y 'Cylch Gwario', ac mae'n nodi cyfansymiau gwariant cyhoeddus ar gyfer y flwyddyn ariannol 2021-22. Dyma Adolygiad o Wariant cyntaf y Canghellor yn dilyn ei olyniaeth o Sajid Javid AS yn gynharach yn y flwyddyn. Rhoddodd y cyhoeddiad gyfansymiau gwariant Adrannol y Llywodraeth, ond ni gyhoeddwyd dyraniadau'r Heddlu. Yn Natganiad yr Hydref, cyhoeddwyd hefyd na fyddai unrhyw gynnydd cyflog blynyddol ar gyfer Swyddogion Heddlu na Staff yr Heddlu ym Medi 2021.
- 4.3 Cyhoeddwyd Setliad Ariannol yr Heddlu 2021-22 ar 17 Rhagfyr mewn datganiad ysgrifenedig gan y Gweinidog Plismona, Kit Malthouse. Cyn cyhoeddi setliad, roedd y sector yn disgwyl £400m ychwanegol ar gyfer recriwtio 6,000 o swyddogion (tuag at gyfanswm o 20,000). Cadarnhaodd Kit Malthouse y byddai cynnydd o £415m er mwyn i Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd barhau i recriwtio swyddogion. Mae'r ddogfen yn mynd ymlaen i ddatgan "er mwyn sicrhau bod...cynnydd mewn recriwtio yn cael ei gynnal, ac i olrhain y defnydd o'r buddsoddiad yn effeithlon, bydd y Llywodraeth yn parhau i glustnodi £100 miliwn o'r cyllid ychwanegol". Bydd y grant sydd wedi'i glustnodi yn perthyn i'r grant setliad blaenorol o £168 miliwn ac fe gaiff ei rannu yn unol â dyraniad fformiwla cyllido. Bydd rhan o'r dyraniad cyllido yn mynd i recriwtio swyddogion Unedau Trosedd Trefnedig Rhanbarthol (ROCU) trwy'r un fecanwaith.
- 4.4 Yn ogystal â hynny, roedd y sector yn disgwyl i gyllid Uplift y llynedd (£700m) gael ei drosglwyddo i'r gwaelodlin. Roedd y Datganiad gan y Gweinidog yn nodi y byddai'r Comisiynwyr yn derbyn cyfanswm o £703m o gynnydd gan dybio y cymerir hyblygrwydd praesept llawn. Cadarnhawyd y byddai cyfyngiad refferendwm treth y cyngor yn £15 bob Comisiynydd yn Lloegr, ac wrth dybio bob pob llu yn gwneud y mwyaf o'r cynnydd, byddai hyn yn golygu £288m ychwanegol ar gyfer plismona yn 2021-22. Mae'r Grant Pensiwn penodol wedi'i barhau am flwyddyn arall fel grant penodol.
- 4.5 Mae'r tabl isod yn crynhoi'r disgwyliadau yn dilyn Datganiad yr Hydref a'r cyhoeddiad terfynol. Roedd y setliad wedi mynd tu hwnt i rai disgwyliadau o ran cyllido Ymgyrch Uplift. Yn debyg i setliad 2020-21 mae'r cynnydd wedi cael ei roi i gefnogi'r cynnydd yn niferoedd y Swyddogion, yn hytrach na hwyluso cynnydd mewn chwyddiant neu newidiadau eraill o ran y galw.

Pennawd	Rhagdybiaethau Cynllunio	Rhagdybiaeth ar ôl Datganiad yr Hydref	Cyhoeddiad 18 Rhagfyr
Niferoedd Uplift	62 i 78	* 62	* 58 + 3 i ROCU * Ymrwymiad ar y 20,000

Cyllid	£0 i £3.2m	* £4m tuag at Uplift	* £4.3m i gefnogi Uplift * £1m wedi'i glustnodi * Balans yn aneglur ond yn angenrheidiol
Cyllid Arall	0%	* 0%	* 0%
Treth y Cyngor/Praesept	£12	* Cap o £15 yn Lloegr	* Rhagdybiaeth o gynnydd o £15 yn ffigyrau'r Swyddfa Gartref
Arbedion Effeithlonrwydd	1% to 3%	* Ein cyfran o'r £120m	* £120m gan gynnwys yr uchod gyda £20m trwy Blulight * Effeithlonrwydd yn y Bwrdd Plismona
Brigdorri	£1.1bn	* Sefydlog ar £1.1bn	* Lleihad o £87m
Grant Pensiwn	£1.582m	* £1.582m	* 1.582m
Cyfalaf	£0.123m	* £0.123m	* £0.123m

- 4.6 Cynyddodd y brigdoriant, sef y swm mae'r Swyddfa Gartref yn ei gadw ar gyfer gwariant sy'n ymwneud â'r Heddlu canolog yn hytrach na'i ddyrannu i'r Lluoedd, o £812m yn 2017-18 i £1,120m yn 2020-21, ond am y tro cyntaf mewn nifer o flynyddoedd, bydd hyn yn lleihau i £1,033m yn 2021-22. Pe byddai hyn yn cael ei ddyrannu yn seiliedig at y fformiwla gyllido byddai'n gyfwerth â £10.6m ychwanegol.
- 4.7 Rhagwelir y cynhelir adolygiad o wariant 3 blynedd dros yr haf 2021 i baratoi ar gyfer setliadau 2022-23. Mae llawer iawn o ansicrwydd o amgylch cyllid yn y dyfodol. Mae ymrwymiad yn parhau yn y Swyddfa Gartref i gynyddu niferoedd Swyddogion o 20,000 erbyn diwedd 2022-23; fodd bynnag, nid yw cyllid ar gyfer y cam olaf yn hysbys. Mae effaith pandemig COVID a gadael yr UE ar yr economi yn aneglur. Cymerwyd y safbwynt i ragdybio lefel fflat o gyllid o 2021-22 ymlaen ac y bydd 62 o Swyddogion ychwanegol yn cael eu dyrannu. Bydd y cynnydd mewn cyllid a ddarparwyd hyd yn hyn i gefnogi'r Uplift, yn ddigon i dalu'r costau, y costau nad ydynt yn ymwneud â staff, a hyfforddiant, ond nid ar gyfer unrhyw staff ychwanegol i gefnogi rolau Plismona. Gwelir hyn yn y siart isod. Pe byddai mwy o gyllid yn cael ei roi i gefnogi Swyddogion Uplift, byddai'r rolau cefnogi hefyd yn gallu cael ei ystyried ar gyfer cyllid.

Cyllid a Chostau Swyddogion Uplift

20-21	21-22	22-23
62	124	186

4.8 Nid oes cynlluniau i adolygu Fformiwla Ddyrannu'r Heddlu tan ar ôl yr Adolygiad o Wariant, ond gallai hyn newid a bydd angen ei adolygu ar ryw bwynt. Bydd hyn yn cael ei gadw dan adolygiad gan y gallai'r effaith ar gyfer Heddlu Gogledd Cymru fod yn sylweddol.

5. Treth y Cyngor a'r Praesept

5.1 Mae dwy brif elfen i gyfanswm net Cyllideb yr Heddlu, sef cyfanswm Grantiau'r Heddlu a'r Praesept. Mae cynnig y gyllideb yn cynnwys cynnydd o 5.14% yn Nhreth y Cyngor, neu £14.94 ar Dreth y Cyngor Band D. Mae'r Sylfaen Drethi ar gyfer Gogledd Cymru gyfan wedi codi 0.37%, sy'n golygu cynnydd cyffredinol o 5.53% yn y Praesept a chyfanswm cyllideb net o £173.365 miliwn i Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd – gweler isod:

	2021-22	

	£m	%
Cyfanswm Grantiau'r Llywodraeth	83.677	48.73%
Cyfanswm Praesept	89.688	51.73%
Cyfanswm Gofyniad Cyllidebol	173.365	

- 5.2 Cyfrifir Treth y Cyngor drwy rannu cyfanswm y gofyniad praesept gyda'r sylfaen drethi - y sylfaen drethu yw nifer yr eiddo cyfwerth â Band D sydd ym mhob un o ardaloedd yr Heddlu. Darperir y Sylfaen Drethu gan chwe Awdurdod Lleol Gogledd Cymru. Mae'r sylfaen drethu ar gyfer 2021-22 wedi codi rhywfaint, o 0.37%. Mae hyn yn golygu y gellir cyflawni'r cynnydd canrannol yn y praesept gyda chynnydd canrannol is yn Nhreth y Cyngor. Mae hyn yn adlewyrchu'r cynnydd mewn aelwydydd yng Ngogledd Cymru.
- 5.3 Mae'r rheolau ar gyfer cyfyngu ar y cynnydd yn Nhreth y Cyngor, a elwir yn 'reolau capio', yn wahanol ar gyfer Cymru a Lloegr. Yn ychwanegol, mae grantiau ar wahân wedi parhau i fod ar gael i Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd yn Lloegr os oeddent yn cytuno i gyfyngu ar gynnydd yn Nhreth y Cyngor yn y blynyddoedd diwethaf. Roedd y grantiau hyn yn arfer cael eu talu gan yr Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol ond fe gawsant eu cynnwys yn Grant y Swyddfa Gartref a byddant yn gyfanswm o £507m yn 2021-22. Treth y Cyngor yng Ngogledd Cymru yw'r uchaf yng Nghymru a Lloegr ond pe ystyrid y Grantiau Treth y Cyngor etifeddol hyn, byddai Gogledd Cymru yn y 6ed safle uchaf, os fydd yr Heddlu yn cynyddu eu Treth y Cyngor o £15 yn 2021-22.
- 5.4 Nid oes unrhyw reolau capio na chynnydd tybiedig wedi cael eu cyhoeddi yng Nghymru; mae hyn yn unol â'r blynyddoedd diwethaf.

6. Cyllideb 2021-22 a Chyllideb Gynlluniedig 2022-23 i 2025-26

- 6.1 Mae manylion y Gyllideb a'r newidiadau ar gyfer 2021-22 a'r blynyddoedd i ddod i'w gweld yn Atodiad B.
- 6.2 Dyma'r prif ragdybiaethau:
- Chwyddiant cyflog blynyddol 2.5% wedi'i roi o fis Medi 2020 i Awst 2021, 0% o gynnydd o fis Medi 2021 a 2.5% o gynnydd o fis Medi 2022 ymlaen.
 - Chwyddiant cyffredinol o 2%, chwyddiant penodol lle bo'n hysbys

- Cynnydd yn Nhreth y Cyngor o 5.14% yn 2021-22 (£14.94) a £12 y flwyddyn yn y blynyddoedd dilynol sydd gyfystyr â 3.93% yn 2022-23, 3.78% yn 2023-24, 3.64% yn 2024-25 a 3.51% yn 2025-26
- Cynnydd mewn Grantiau Llywodraeth Cyffredinol o 0% yn 2021-22, a setliad cyson o gynnydd grant 0% ar gyfer y blynyddoedd dilynol
- Cynyddodd y Grant Sylfaen o £10.443m o 2020-21 wedi'i glustnodi tuag at gostau Ymgyrch Uplift presennol ac yn y dyfodol, dim cyllid Uplift pellach wedi'i gynnwys. Rhagdyb o gyfanswm o 186 o Swyddogion ychwanegol erbyn Mawrth 2024.
- Cynnydd o 0.25% yn y sylfaen drethu o 2021-22 ymlaen
- Cost blynyddol o £1.329m wedi'i gynnwys ar gyfer Rhwydwaith Gwasanaeth Brys (ESN) o 2023-24 gyda cronfa wrth gefn wedi'i adeiladu yn y blynyddoedd blaenorol (gan leihau'r gost blynyddol o £1.8m i £1.329m, gostyngiad o £0.471m). Y bwloch cyllido ar gyfer ESN fydd £0.579m gan fydd £0.750m wedi'i gynnwys yn y gyllideb o 2021-22.
- Cyfraniadau i'r Gronfa wrth Gefn Cyffredinol er mwyn sicrhau nad yw'r balans yn disgyn yn is na'r isafswm o 3% o werth Cyllideb Net.

Mae hyn yn rhoi sefyllfa gyffredinol fel a ganlyn:

	Blynyddol	Blynyddol	Blynyddol	Blynyddol	Blynyddol
	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb
	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2024-25
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwaelodlin	163,705	173,365	177,120	180,894	184,686
Chwyddiant	2,893	1,017	4,583	4,806	5,058
Strwythurol sefydlog	1,315				
Uplift	4,962	2,738	0	0	0
Arbedion Effeithlonrwydd	-2,902				
Twf	2,642				
ESN	750	0	579	0	0
Gofyniad Cyllidebol	173,365	177,120	182,282	185,700	189,744
Cyfanswm grant	-83,677	-83,677	-83,677	-83,677	-83,677
Praesept o Dreth y Cyngor	-89,688	-93,443	-97,217	-101,009	-104,819
Cyfanswm	-173,365	-177,120	-180,894	-184,686	-188,496
Balans Blynyddol	0	0	1,388	1,014	1,248
Balans cronnus	0	0	1,388	2,402	3,650
% y cynnydd yn Nhreth y Cyngor	5.14%	3.93%	3.78%	3.64%	3.51%

Cynnydd mewn £	14.94	12.00	12.00	12.00	12.00
----------------	-------	-------	-------	-------	-------

6.3 Roedd y gylchred cynllunio yn canolbwyntio ar alinio adnoddau i flaenoriaethau wrth osod cyllideb cytbwys a darparu gwerth am arian i dalwyr treth lleol dros y tymor canolig fel y nodwyd yn y Strategaeth Ariannol. Yn seiliedig ar y rhagdybiaethau a nodwyd, yr allbynnau a'r materion penodol a ddeliwyd â nhw fel rhan o'r gylchred oedd

- Chwyddiant a chynyddiadau anochel 2021-22 a rhagdybiaethau'r dyfodol
- Dyraniad o 62 o Swyddogion Uplift ar gyfer 2021-22 ac amcangyfrif o gostau yn y dyfodol
- Arbedion ac effeithlonrwydd ar gael yn 2021-22
- Meysydd blaenoriaeth sydd angen buddsoddiad yn 2021-22
- Cyllido ESN
- Amcangyfrif cyllid a chostau yn y dyfodol
- Amcangyfrif Gofynion Cyfalaf yn y dyfodol
- Amcangyfrif a gwneud y defnydd gorau o gronfeydd wrth gefn i gefnogi'r CATC

6.4 Y ffigwr chwyddiant rhagdybiedig blaenorol oedd £4.731m yn seiliedig ar ddyfarniad cyflog o 2.5% am flwyddyn llawn a chwyddiant cyffredinol o 2% a chynyddiadau eraill wedi'u targedu lle bo angen. Yn dilyn cyhoeddiad o rewi cyflogau o Fedi 2021, cafodd y ffigyrau chwyddiant eu diwygio i £2.893m, cynnydd cyffredinol o 1.77%. Mae chwyddiant cyflog o 2.5% ar gyfer Ebrill 2021 i Awst 2021 wedi cael ei gynnwys gan fod hyn yn barhad o'r dyfarniad cyflog a nodwyd ym Medi 2020. Yn ogystal â hynny, mae costau strwythurol anochel wedi cael eu cynnwys. Mae ffigwr o £0.5m wedi cael ei gynnwys yn dilyn cynnydd yn nifer oedd y Swyddogion Heddlu presennol yn ymuno â'r cynllun pensiwn. Mae cynnydd o £0.745m wedi cael ei gynnwys ar gyfer cynnydd mewn costau cydweithio cenedlaethol a rhanbarthol. Mae £0.070m pellach yn ymwneud â newidiadau mewn amodau gwasanaeth. Mae manylion pellach wedi eu cynnwys yn y CATC.

Costau Strwythurol Sefydlog	£'000	Eglurhad
Cofrestru Pensiynau Awtomatig	500	Cofrestru Swyddogion yn awtomatig i'r cynllun pensiwn a lle bo angen, gallent dynnu allan os nad ydynt eisiau bod yn rhan o'r cynllun pensiwn. Mae cyfanswm o tua 30 o swyddogion wedi aros yn y cynllun pensiwn gan gynyddu'r gost o £500,000
Ffioedd TG Cenedlaethol 20/21	150	Uwchben cynyddiadau chwyddiant yn 20/21 a ymddangosodd ar ôl gosod y gyllideb ac felly wedi ei adeiladu i gyllideb 21/22

Ffioedd TG Cenedlaethol 21/22	146	Cynghorwyd cynllunio ar gyfer chwyddiant o 9.6% ar Systemau TG Cenedlaethol yn ogystal â chyfraniad i'r Ganolfan Seiber Cenedlaethol Newydd.
Cydweithrediadau Cenedlaethol (FCIN, FCN ac ati)	156	Cyfrannu'n bennaf i Rwydwaith Galluogrwydd Fforensig a Rhwydwaith Ymchwilio Gwrthdrawiadau Fforensig
Cydweithrediadau Gogledd-Orllewin Lloegr	185	Cyfuniad o'r Gynghrair Arfog/Cŵn, Cydweithrediad Arfordir y Gorllewin, SPOC Telathrebu 24/7 gyda Swydd Gaer, Cronicl Gogledd Orllewin
Cydweithrediad Cymru Gyfan	56	Ffederasiwn Rhanbarthol a Thîm Busnes Fel Arfer Recriwtio Cymru Gyfan
Ffioedd Data Cyfathrebu	52	Y Swyddfa Gartref – Costau Tanysgrifiad Data Cyfathrebu Newydd am £52, 000 y flwyddyn
Newidiadau i Dâl ac Amodau Gwasanaeth Pensiwn Anaf	70	Lwfansau ar alwad ar gyfer Uwch-arolygyddion a thaliadau anaf ychwanegol yn dilyn dyfarniad llys
Cyfanswm	1,315	

6.5 Yn seiliedig ar gyhoeddiadau sydd wedi'u gwneud hyd yn hyn, mae Heddlu Gogledd Cymru yn disgwyl cyfanswm dyraniad o 186 o Swyddogion ychwanegol trwy Ymgyrch Uplift. Cafodd 62 o rolau eu dyrannu yn 2020-21. Dyraniad y Swyddfa Gartref o 2021-22 oedd 58 yn ogystal â gofyniad i recriwtio 3 ychwanegol i gynyddu'r Uned Trosedd Trefnedig Rhanbarthol (ROCU). Er nad yw wedi'i gadarnhau, disgwylir y bydd 62 pellach yn cael ei ddyrannu yn 2022-23. Rhan fawr o'r gylchred cynllunio oedd cyfatebu'r 62 o Swyddogion ychwanegol disgwyliedig i fod ar gael yn 2021-22 i flaenoriaethau. Mae gan y cynllun recriwtio ddigon o le i recriwtio'r dyraniad gwreiddiol disgwyliedig o 62 ar gyfer 2021-22 a'r 3 ychwanegol ar gyfer ROCU, ac felly cytunwyd i ddyrannu 62 o swyddi Uplift 2021-22. Gall y cynllun recriwtio gael ei gyllido gan y cynnydd a ddarparwyd i gefnogi Ymgyrch Uplift. Gellir gwneud yr addasiad terfynol unwaith i niferoedd Uplift 2022-23 fod yn hysbys. Mae'r tabl isod yn crynhoi sut cafodd 62 o swyddi ychwanegol Ymgyrch Uplift eu dyrannu o fewn y sefydliad yn 2021-22.

Atal a Rhagweithio Cyfanswm 43	Digidol a Rheoli'r Galw Cyfanswm 14	Lles Cyfanswm 5
<ul style="list-style-type: none"> • Model Atal – 20 Swyddog • Tîmoedd SOC a CL Rhagweithiol – 10 	<ul style="list-style-type: none"> • Tîm Ymchwiliad Cyfryngau Digidol – 4 Swyddog • Swyddog Twyll 	<ul style="list-style-type: none"> • Swyddog Datblygu'r Heddlu • Swyddog Cynrychioli'r

Swyddog	Seiber	Gweithlu
<ul style="list-style-type: none"> Uned Drôn – 5 Swyddog Swyddogion ymateb ar gyfer PEQF – 6 Swyddog Arolygydd Tîm rhyng-gipio Swyddog Gwybodaeth ANPR 	<ul style="list-style-type: none"> Swyddog Atal CSA / CSE Swyddog Adnabod Dioddefwr IIOC Echdynnu Data Symudol DFU Swyddog Trawsnewid i wella rheoli galw – 6 swydd 	<ul style="list-style-type: none"> Cl ar gyfer Amrywiaeth a Dinasyddion mewn Plismona Swyddog Cysylltu OPCC a POD Swyddog Staff

6.6 Mae cyllid o £10.4m wedi cael ei ddarparu ar gyfer Ymgyrch Uplift fel twf yn 2020-21 a 2021-22. Bwriad y cyllid yw talu am gostau rheolaidd y Swyddogion ychwanegol, gan gynnwys gostau nad ydynt yn gysylltiedig â staff, yn ogystal ag unrhyw gostau isadeiledd gan gynnwys costau hyfforddi ychwanegol sydd eu hangen. Unwaith i'r costau yn y flwyddyn gael eu dyrannu bydd balans o £2.864m yn 2021-22 a gaiff ei ychwanegu at Gronfa wrth Gefn Uplift er mwyn cyllido costau Isadeiledd a Hyfforddi yn y blynyddoedd i ddod. Mae'n annhebygol iawn y bydd y dyraniad terfynol ac os fydd cyllid ychwanegol yn cael ei ddarparu ar gyfer 2022-23, yn cael ei gyhoeddi tan ganol mis Rhagfyr 2021. Os na fydd cyllid pellach yn cael ei ddarparu, mae'r cynnydd presennol yn ddigonol i gyllido'r Swyddogion a'r costau uniongyrchol nad yw'n ymwneud â chostau, ond nid unrhyw ofynion staff cefnogi.

6.7 Er mwyn cyllido twf sydd heb ei ddarparu neu sydd ei angen i gefnogi Swyddogion Ymgyrch Uplift, cafodd asesiad o arbedion posibl ei wneud gan yr Arweinwyr Gweithredol a Gwasanaeth, ac yna cafodd y rhain eu hasesu ar sail corfforaethol. Mae cyfanswm o £2.9m wedi cael ei ganfod a'i asesu i fod yn bosibl. O'r hyn mae £1.816m heb ymwneud â staff a £1.103m yn swyddi Swyddogion neu Staff. Mae crynodeb o'r arbedion effeithlonrwydd ymhob maes isod:

Categori	Arbedion a Ganfyddwyd £'000
Gwasanaethau Plismona Lleol	445
Gwasanaethau Cymorth Gweithredol	337
Gwasanaethau Trosedd	200
Gwasanaethau Corfforaethol	293
Safonau proffesiynol	18
<i>Cyllid ac Adnoddau gan gynnwys Adolygiadau Canolog</i>	1,361
Cymysgedd Swyddogion	266
Cyfanswm	2,920

- 6.8 Wrth ganfod yr arbedion effeithlonrwydd uchod, galluogodd i £2.642m gael ei ail-leoli a'i fuddsoddi i'r meysydd blaenoriaeth. Manylir ar y rhain isod gyda'r penawdau strategol Atal a Rhagweithio (£0.621m), Digidol a Rheoli'r Galw (£1.825m) a Lles (£0.196m).

Atal a Rhagweithio	£'000	Eglurhad
Contractau Fforensig Allanol (Offer Profi Cyffuriau/Tocsicoleg)	200.00	Cynyddu ein gwariant ar offer ar gyfer profi cyffuriau ar ochr y ffordd. Mae costau contractau fforensig allanol wedi cynyddu.
SPOC/CS TELEATHREBU – 2 cyfwerth â llawn amser	82.10	2 SPOC i ddelio â'r cynnydd yn y galw am ddata telathrebu ar gyfer ymchwiliadau.
Achos Busnes Atal	67.35	Cydlynwyr cymorth cynnar, Swyddog Gweinyddol Rheoli Troseddwyr, swydd Arolygydd Ysbyty ar ôl colli rhan o'r cyllid o BIPBC
Meddalwedd Cyfryngau Cymdeithasol	50.00	Parhau gyda thrwydded ar gyfer meddalwedd Hoot, a ddefnyddir i reoli ein cyfrifon cyfryngau cymdeithasol corfforaethol.

CWNSTABL ECHDYNNU DYFAIS SYMUDOL CS – 1 cyfwerth â llawn amser	44.18	Cwnstabl i ddelio â'r galw cynyddol a achosir gan atafaeliad o ddyfeisiau digidol a'u dadansoddi.
TPAC – Atgyweirio Damweiniau	40.00	I dalu am gostau a ysgwyddir trwy gyflwyno TPAC a fydd yn debygol o arwain at ddifrod i gerbydau fflyd.
Cynnal a chadw ANPR	39.00	Mae Cynulliad Cymru wedi cyllido agwedd cyfalaf isadeiledd ANPR newydd gyda Heddlu Gogledd Cymru yn ysgwyddo costau refeniw mewn perthynas â chynnal a chadw'r contract.
Meddalwedd Ymgysylltu â'r Gymuned	25.00	Humber Talks
ARCHWILYDD ANPR CS – 0.5 Cyfwerth â llawn amser	18.77	Rôl rhan amser i sicrhau cydymffurfriad â safonau ANPR cenedlaethol.
Kinesense - adolygiadau cynnyrch CCTV	15.00	Rhoi ffilmiau CCTV mewn dilyniant ac amserlennu. Defnyddir yn bennaf i gefnogi digwyddiadau mawr a throedd difrifol.
System CHIS	12.80	System electronig i weinyddu a chofnodi manylion CHIS. Ddim ar system achrededig ar hyn o bryd.
System Gwyliadwriaeth Safonol COTS (RIPA)	11.20	System electronig i weinyddu a chofnodi awdurdodau RIPA. Ddim ar system achrededig ar hyn o bryd.
System Monitro Troseddwy E-ddiogel	10.00	Meddalwedd i osod ar ddyfeisiau digidol Troseddwy Rhyw i fonitro gweithgareddau.
Achos Busnes Atal – meddalwedd trwyddedu	6.00	Meddalwedd i reoli manylion, amodau a thor-rheolau ar gyfer eiddo trwyddedig
Cyfanswm	621.40	

Digidol a Rheoli'r Galw	£'000	Eglurhad
Ap Symudol	460.00	Cymhwysiad rheng flaen i alluogi gwelededd gwell, gweithio hyblyg, lleihau amser a dreulir ar gofnodi data, gwybodaeth o safon uwch i'r rheng flaen.
Achos Busnes Dadansoddi	236.29	Meddalwedd i ddadansoddi data cyfathrebu a gedwir yn gudd fel rhan o ymchwiliadau SOC / Dadansoddi mewn FCC i wella perfformiad cyswllt cyhoeddus a chefnogi cyflwyniad ar-lein sengl.

Systemau MI - Meddalwedd	150.00	Cymorth datblygu a meddalwedd gwybodaeth busnes newydd i wella darpariaeth y wybodaeth i'r rheng flaen a gwella dealltwriaeth o'r galw ar yr heddlu.
Y Gronfa Arloesi gan gynnwys Awtomatiaeth	150.00	Annog arloesi, yn arbennig ym maes awtomatiaeth.
Goblygiad Refeniw Gorchymyn a Rheoli	150.00	Cynyddu costau refeniw mewn perthynas ag uwchraddio neu amnewid system gorchymyn a rheoli (mae'r system bresennol ar ddiwedd ei oes).
Cynllun Digidol	113.85	Costau Storio Fideo a Wisgir ar y Corff / meddalwedd Awtomatiaeth ar gyfer cyflwyniadau fforensig digidol / Cymorth Rheoli Tystiolaeth Ddigidol NICE / costau ANPR mewn perthynas â symud i system newydd yn 2021.
Costau Offer Swyddogion	101.00	Costau ychwanegol ar gyfer offer gan gynnwys TGCh.
Llwyfan Digidol i Weld Fforensig	79.39	Galluogi swyddogion i weld cynnyrch yn ddigidol heb orfod teithio i Lanelwy.
Gwybodaeth ac Ymchwiliad Rhyngwyd	63.02	Meddalwedd Ymchwiliad Cod Agored Cudd
Rheolwr Diogelwch TG	59.77	Sicrhau bod yr heddlu yn bodloni goblygiadau cyfreithiol mewn perthynas â diogelwch isadeiledd a data.
Un Cartref Ar-lein	58.00	Mae costau mewn perthynas â'r llwyfan wedi cynyddu.
PMO - SWYDDOG GWIREDDU BUDDION CORFFORAETHOL	43.60	Sicrhau ein bod yn darparu buddion a chael gwerth am arian o brosiectau newid.
POD SFF – SWYDDOG SYSTEMAU BUSNES CORFFORAETHOL	42.36	Rôl systemau technegol ar gyfer cyflwyno prosiectau TGCh mawr.
Cerbydau Trydan	41.00	Gweithio tuag at amnewid y fflyd gyda cherbydau trydan.
Systemau Pwrpasol i'r Gwasanaethau Trosedd	39.38	Meddalwedd i gysylltu data tŵr i ddata galwadau ar gyfer ymchwiliadau SOC / meddalwedd telematics ar gyfer ymchwiliadau gwrthdrawiadau ffordd / costau cynyddol wrth i ddata SPOC symud i'r Cwmwl yn genedlaethol.
Ailstrwythuro OSS FIM	16.05	Cynyddu niferoedd FIM i sicrhau cwmplas gwell a rhoi llai o bwysau ar staff.
SPU – Meddalwedd Esblygu Proses	8.50	Meddalwedd a ddefnyddir i ddadansoddi gofynion adnoddau – defnyddir i gefnogi OIP a holl adolygiadau adrannol yn y dyfodol.
PMO – SWYDDOGION CYMORTH PROSIECTAU CORFFORAETHOL	6.10	Cynyddu capasiti i reoli prosiectau newid yn arbennig digidol.
Hyfforddiant POD – 'Hydra in the Cloud'	6.00	Hyfforddiant 'Hydra in the Cloud' yn darparu hyfforddiant ymchwiliadol 2 a 3, gan leihau costau contractau allanol. Costau dechreuol o £60,000 eisoes wedi'i gyllido gan NWFR.
Dorset Intelligence Portal – Offeryn Briffio	1.00	Offeryn briffio'r rheng flaen a argymhellwyd fel arfer da yn genedlaethol.
Cyfanswm	1825.31	

Lles	£'000	Eglurhad
Ailstrwythuro Uned Iechyd Galwedigaethol (OHU)/ Cyllidebau Meddygol	94.36	Ailstrwythuro'r ddarpariaeth OHU i alinio gyda lles ac AD a sicrhau gwasanaeth gwell i swyddogion a staff.
Cyllideb Lles	30.00	Adnodd parhaol i gefnogi gweithgareddau lles rhagweithiol
AD POD – Rhaglenni Datblygu Merched a BAME fel Uwch Arweinwyr	30.00	Cyllideb i gyflymu ymdrechion mewn perthynas â chynrychiolaeth gyfartal o staff benywaidd a BAME ar lefel uwch arweinwyr.
Gweinyddwr Iechyd a Diogelwch	27.15	Adnodd parhaol i sicrhau bod cydymffuriad iechyd a diogelwch yn cael ei olrhain a'i archwilio yn briodol.
AD POD – Hysbysebu staff yn gysylltiedig â Chynrychiolaeth y Gweithlu	13.99	Cyllideb i gyflymu gwaith Cynrychiolaeth y Gweithlu gyda hysbysebu wedi'i dargedu.
Cyfanswm	195.50	

- 6.11 ESN sy'n dod yn lle system cyfathrebu gwasanaeth brys Airwave presennol. Er fod hyn yn brosiect cenedlaethol nid oes unrhyw gyllid ychwanegol wedi ei ddarparu na'i gyhoeddi. Disgwylir i'r gost cyfalaf fod oddeutu £8m ar gyfer isadeiledd ac offer cyfathrebu. Nid yw manylion cysylltiad, costau unedau a'r niferoedd gofynnol (personol a cherbydau) wedi cael eu cadarnhau, ond ni ellir anwybyddu maint yr amcangyfrif gorau presennol. Bydd angen amnewid yr offer hefyd, a rhagdybir y bydd hyn ar gylchred 5 mlynedd. Oni bai y gwneir camau gweithredu cyllidebol rŵan i fynd i'r afael â hyn, yr unig ddewis ar ôl i gyllido hyn fyddai benthycu darbodus; yr amcangyfrif dechreuol yn seiliedig ar y swm llawn yn cael ei gyllido fel hyn yw cynnydd o £1.8m mewn refeniw i wasanaethu'r benthycu o 2023-24.
- 6.12 Rhaid i'r £1.8m gofynnol i gyllido'r ESN, ddod o doriadau i wasanaethau, neu treth y cyngor ychwanegol mewn un blwyddyn os na fydd unrhyw gamau gweithredu yn digwydd rŵan. Roedd setliad 2021-22 wedi galluogi i swm o £0.750m gael ei gynnwys yn y gyllideb tuag at gostau ESN; bydd hyn yn cael ei ddyrannu i gronfa wrth gefn ESN i ddechrau. Yn 2022-23, disgwylir i'r swm hwn, yn ogystal â £0.6m yn sgil rhewi cyflogau gael eu hychwanegu i'r cronfa wrth gefn. Bydd hyn yn golygu y bydd £2.1m o gronfa wrth gefn i gyllido'r ESN, gan leihau'r gofyniad benthycu i £5.9m, a'r gost refeniw i wasanaethu'r benthyciad i £1.329m (mae £0.750m eisoes wedi cael ei gynnwys yn y gyllideb). Bydd hyn yn gadael balans o £0.579m mewn perthynas â'r ESM fel rhan o'r gofyniad arbedion ar gyfer 2023-24, sy'n ffigwr haws ei drin na'r £1.8m. Bydd y ffigyrau hyn yn cael eu addasu a'u hadolygu yn flynyddol fel rhan o'r broses gosod y gyllideb dros y ddwy flynedd nesaf.
- 6.13 Yn seiliedig ar y rhagdybiaethau hyn mae hyn yn rhoi cyllideb cytbwys ar gyfer y ddwy flynedd nesaf, a diffyg o £1 miliwn i £1.4 miliwn y flwyddyn yn y 3 mlynedd dilynol (manyion yn y tabl isod), sy'n cynnwys gofynion ESN. Fodd bynnag, mae'r lefel o ansicrwydd o amgylch y rhagdybiaethau yn eithriadol. Nid yw'n glir ar hyn o bryd os yw'r Llywodraeth yn bwriadu ceisio cydbwysu'r gyllideb cenedlaethol a

lleihau'r ddiffyg a grëwyd yn sgil pandemig COVID yn y tymor byr, tymor canolig neu'r hirdymor. Bydd hyn yn ei dro yn dylanwadu os fydd yr Adolygiad o Wariant nesaf (2022-23 i 2024-25) yn arwain at doriadau, twf neu sefyllfa cyson.

	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2024-25
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Balans Blynyddol	0	0	1,388	1,014	1,248
Balans cronrus	0	0	1,388	2,402	3,650

7. Risgiau

- 7.1 Nid yw cyllid ar gyfer 2022-23 wedi'i gyhoeddi a gallai fod yn annigonol i ariannu'r Cynllun, gan gynnwys swyddogion ymgyrch Uplift. Cafodd Adolygiad o Wariant arfaethedig y Llywodraeth am 3 blynedd o wariant cyhoeddus ei ohirio o flwyddyn, oherwydd pandemig COVID. Bydd yr adolygiad 3 blynedd nawr yn cael ei gynnal yn 2021 ac mae'n bosibl y gallai arwain at lai o gyllid.
- 7.2 Mae ansicrwydd effaith y DU yn gadael yr Undeb Ewropeaidd a'r canlyniadau economaidd yn y pen draw yn creu rhagor o risg. Mae'r effeithiau uniongyrchol ar brisio ac unrhyw dollau posibl yn effeithio ar y gadwyn gyflenwi hefyd yn parhau i fod yn aneglur.
- 7.3 Un o'r risgiau mwyaf dros y blynyddoedd nesaf yw'r fformiwla ariannu oherwydd sensitifrwydd a diffyg gwybodaeth o ran y fformiwla newydd. Roedd y ffigurau a ddarparwyd gan y Swyddfa Gartref yn ystod adolygiad 2015-16 yn dangos bod dyraniad Gogledd Cymru yn cynyddu o 1.03% i 1.06% o'r cyfanswm. Roedd hyn gyfwerth â £2m o gyllid ychwanegol; roedd amcangyfrifon a ddarparwyd yn ddiweddarach gan Ddyfnaint a Chernyw yn dangos bod dyraniad Gogledd Cymru yn lleihau £14.5m, gan ddangos sensitifrwydd newidiadau o'r fath. Nid yw'r Swyddfa Gartref wedi cyhoeddi eu bwriad o ran adolygu'r fformiwla, dim ond eu bod yn bwriadu adolygu ar ryw adeg.
- 7.4 Mae risgiau cenedlaethol a lleol newydd a rhai sy'n dod i'r amlwg, y mae angen adnoddau ar eu cyfer, fel Llinellau Sirol, Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant a Seiberdroseddu, wedi cael sylw yn y gyllideb. Fodd bynnag, mae risgiau newydd yn datblygu'n barhaus ac mae'r cynnydd o ran nifer a chymhlethdod troseddau yn risg.
- 7.5 Mae datblygiadau cenedlaethol fel Ymgyrch Uplift a PEQF a nodwyd mewn adrannau cynharach yn creu risgiau ariannol a gweithredol. Bwriad y system newydd ar gyfer Cyfathrebu'r Heddlu (ESN) oedd sicrhau arbedion, ond nid yw'r rhain wedi digwydd. Mae'r gost amcangyfrifedig o weithredu'r ESN yn sylweddol ac mae camau wedi'u cymryd yn y cynllun i roi sylw i'r rhain, fodd bynnag, mae bwlch ac ansicrwydd o hyd o amgylch y costau terfynol. Mae cost ychwanegol darparu'r TG ddiweddaraf, p'un a

yw'r rhain yn systemau cenedlaethol gorfodol ai peidio, a'r newid o ran model darparu o brynu i danysgrifio, yn risg ariannu ychwanegol.

- 7.6 Nid yw arbedion arfaethedig yn 2021-22 wedi'u gwireddu eto. Mae'r cynlluniau hyn yn aeddfed a disgwylir i'r arbedion hyn gael eu cyflawni. Mae cynlluniau y tu hwnt i 2022-23 yn cael eu datblygu. Bydd arbedion effeithlonrwydd yn dod yn anoddach i'w gwireddu gyda gofynion Ymgyrch Uplift, sy'n golygu bod rhaid cynnal niferoedd swyddogion.
- 7.7 Mae'r cyllidebau a amcangyfrifir sydd wedi'u nodi yn seiliedig ar gytuno ar y rhagdybiaethau cynllunio ar gyfer cynnydd yn Nhreth y Cyngor. Pe bai hyn yn cael ei ostwng, byddai pob gostyngiad o 1% yn golygu toriad ychwanegol o £0.896m mewn cyllidebau. Mae'r risg hon yn cael ei chynyddu oherwydd etholiadau Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru ym Mai, gyda'r posibilrwydd y bydd Comisiynydd newydd yn cael ei ethol.
- 7.8 Mae'r Swyddfa Gartref wedi brigdorri'r symiau a gaiff eu dyrannu i ardaloedd yr Heddlu yn y blynyddoedd diweddar i ariannu unedau a mentrau cenedlaethol. Cynyddwyd brigdorri 27% dros gyfnod 2017-18 i 2021-22 i gyfanswm o £1,033m. Gallai unrhyw fentrau newydd arwain at ragor o frigidorri.
- 7.9 Gallai toriadau pellach ddigwydd os bydd yr hinsawdd economaidd yn gwaethygu. Mae pob toriad 1% ychwanegol i'r Cyllid Grant Cyffredinol yn ostyngiad arian parod o £0.896m.
- 7.10 Gan fod 80% o'r gyllideb net yn cael ei wario ar gyflogau, gall unrhyw newidiadau bach o ran cynnydd tâl, cyfraniadau pensiwn neu gyfraniadau Yswiriant Gwladol, Ardoll Brentisiaethau, neu unrhyw wariant arall sy'n gysylltiedig â thâl, gael effaith anghymesur ar y gyllideb. Mae pob cynnydd tâl 1% yn cael effaith blwyddyn gyfan o gynnydd £1.414m ychwanegol mewn costau. Os na chaiff grantiau eu cynyddu yn unol â chostau chwyddiantol, mae cost chwyddiant tâl naill ai yn dod ar dreth y cyngor neu mae'n rhaid ei ariannu gan doriadau. Mae'r risg na fydd chwyddiant yn cael ei gydnabod fel rhan o setliad y Llywodraeth yn sylweddol. Mae hyn wedi'i liniaru yn 2021-22 gyda chyhoeddiad y bydd cyflogau'n cael eu rhewi, ond bydd hyn yn arwain at bwysau am gynnyddiau uwch dros y blynyddoedd dilynol.
- 7.11 Gwelwyd cynnydd mewn costau cyfraniadau pensiwn gan gyflogwr yn 2019-20, a gafodd effaith sylweddol ar gyllidebau. Mae nifer o achosion gwahaniaethu wedi'u cymryd yn erbyn Pensiynau'r Heddlu a chynlluniau eraill, a'r un pennaf yw'r Achos McCloud, a fydd yn arwain at daliadau pensiwn ychwanegol i'r rhai sydd eisoes wedi ymddeol, yn cael eu hariannu'n ganolog, ond hefyd rhwymedigaeth gynyddol yn y dyfodol ar y cynlluniau pensiwn, a allai arwain at gynnydd mewn cyfraniadau cyflogwr. Bydd cynnydd 1% yng nghynllun Swyddogion yr Heddlu'n cynnydd o £0.611m a byddai cynnydd o 1% yng nghynllun Staff yn cynnydd o £0.379m. Y cynnydd yng Nghynllun Swyddogion yr Heddlu yn 2019-20 oedd 7%. Mae'r amcangyfrif ar effaith McCloud ar gyfraddau cyfrannu'n amrywio hyd at 10% ychwanegol o 2023-24. Mae trafodaethau'n parhau ynghylch a fydd y gost ychwanegol yn cael ei hariannu'n ganolog.

- 7.12 Mae'r CATC yn adlewyrchu cost hanesyddol Gwasanaethau Awyr Cenedlaethol yr Heddlu (NPAS). Fodd bynnag, mae'r model gweithredu wedi bod yn destun adolygiad ers peth amser, ac mae'r sefyllfa derfynol yn parhau i fod yn aneglur ar adeg cyhoeddi'r CATC. Y disgwyliad yw y bydd tirlun ariannol 2021-22 a thu hwnt yn dod yn fwy eglur dros y misoedd i ddod, ond am y rheswm hwnnw, mae'n werth tynnu sylw at y risg o gostau cynyddol yn yr CATC.
- 7.13 Mae chwyddiant wedi bod yn isel yn y blynyddoedd diweddar ac mae rhagdybiaethau'r gyllideb yn adlewyrchu hyn, fodd bynnag gallai hyn newid yn enwedig mewn meysydd fel tanwydd ac ynni lle gall prisiau fod yn gyfnewidiol iawn.
- 7.14 Mae'r tabl isod yn amlygu sensitifrwydd y prif ragdybiaethau.

Sensitifrwydd y Prif Newidynnau	£m
Newid o 1% yn Nhreth y Cyngor	0.896
Newid o 1% yn y grant	0.837
Newid o 1% yn y cyflogau	1.414
Newid o 1% yng Nghyfraniadau Pensiwn y Cyflogwr	0.940
Newid o 1% mewn chwyddiant cyffredinol	0.477

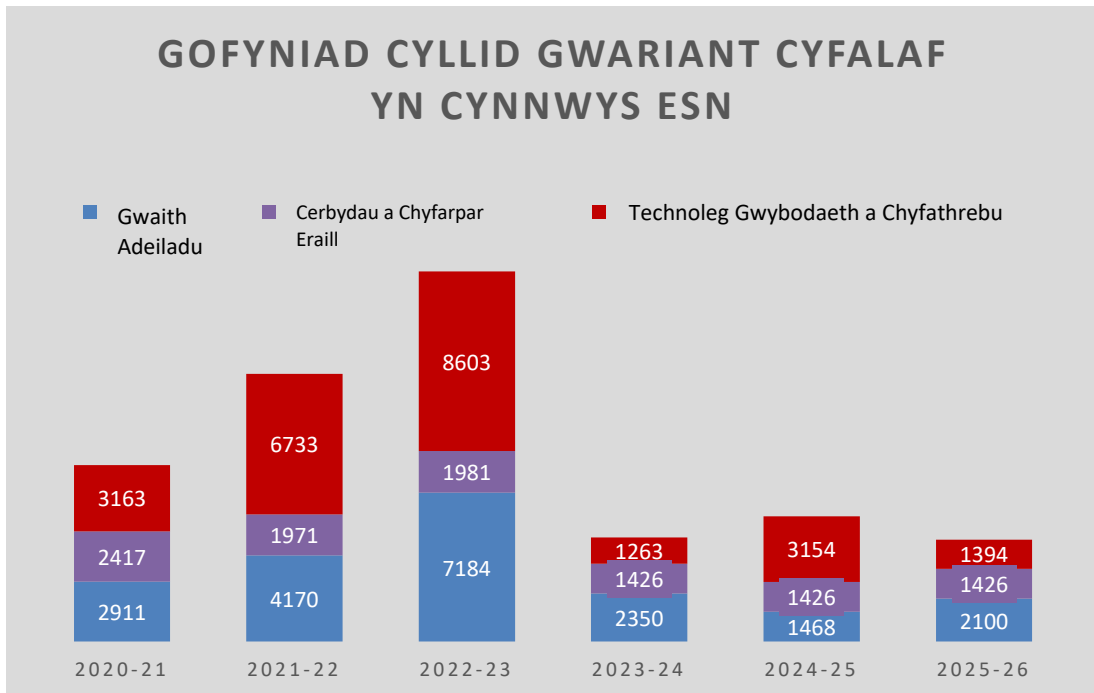
8. Cyfalaf

- 8.1 Mae'r Rhaglen Gyfalaf a ddechreuodd yn 2013-14 wedi dod i ben. Erbyn diwedd 2019-20 bydd y canlynol wedi'i gyflawni:
- 4 cyfleuster newydd mawr yn: Llangefni, Llandudno a Wrecsam (2 adeilad)
 - 20 cyfleuster wedi'i ailwampio ac adleoliadau
 - Parhau â'r Rhaglen Disodli Cerbydau
 - Uwchraddio rhwydweithiau, gweinyddwyr, byrddau gwaith, dyfeisiau symudol a newid systemau technoleg yr Ystafell Reoli.
- 8.2 Mae angen buddsoddiad parhaus mewn asedau ac isadeiledd y CHTh er mwyn sicrhau amgylchedd gwaith effeithlon a modern. Datblygwyd Strategaethau ar gyfer Ystadau, TG a Fflyd y llynedd a chytunwyd ar Raglen Gyfalaf newydd yn 2020-21. Mae gweithredu Ymgyrch Uplift; adolygu'r gofynion fel rhan o'r cylch cynllunio; a chynllun adfer COVID, wedi arwain at ddiwygiadau yn y Rhaglen arfaethedig. Mae COVID wedi arwain at rywfaint o ad-drefnu'r Rhaglen o ganlyniad i oedi. Mae prosiectau mawr fel uwchraddio'r System Gorchymyn a Rheoli a'r ESN hefyd wedi bod yn destun adolygiad. Dyma grynodeb o'r newidiadau ym mhob maes
- Rhaglen Ystadau Ddiwygiedig £17.3m – cynnydd o £0.427m o raglen eleni
 - Rhaglen Fflyd Ddiwygiedig £8.2m – gostyngiad o £0.341m y flwyddyn o gyllid refeniw uniongyrchol
 - Rhaglen TG Ddiwygiedig £21.1m

- Gofynion mawr hysbys yn y dyfodol - Gorchymyn a Rheoli (£2.5m), ESN (£7.2m+£0.9m), Cyrchu TG (£1.0m)
- Disodli gliniaduron/2 mewn 1/Byrddau Desg (£2.9m), BWV (£1.0m), Life X (£1.1m), ayyb.

- 8.3 **Ystadau** - Bydd gwaith ailwampio Pwllheli yn gorffen yn ystod y flwyddyn ariannol hon. Bydd adleoli'r Gweithdy Cerbydau, sy'n cael ei rentu ar hyn o bryd, yn dechrau'r flwyddyn nesaf, yn amodol ar Achos Busnes terfynol. Mae prosiectau eraill yn y camau datblygu a byddant yn cael eu hasesu yn unol â datblygiadau gweithio'n ystwyth a allai o bosibl leihau gofynion Ystadau – naill ai i gyflawni arbedion neu i ddarparu ar gyfer Ymgyrch Uplift a thwf arall.
- 8.4 **Fflyd** – Mae adolygiad manwl o ofynion Fflyd wedi'i wneud drwy ddefnyddio data gwybodaeth rheoli Telemateg, mae hyn wedi arwain at ostyngiad o £0.341m yn y gost flynyddol a amcangyfrifwyd yn flaenorol (yn cynnwys gofynion Uplift). Mae swm ychwanegol wedi'i gynnwys i dreialu cerbydau electronig fel rhan o'r rhaglen ddisodli arferol.
- 8.5 **TG a Chyfathrebu** – Mae angen buddsoddiad sylweddol mewn TG. Mae hwn yn cael ei gyfarwyddo gan y Bwrdd Rhaglen Trawsnewid Digidol. Bydd rhoi dyfeisiau personol sy'n gallu cael mynediad i'r rhyngwrdd i swyddogion gweithredol a staff yn galluogi gweithio ystwyth – a symudwyd ymlaen yn sydyn â'r prosiect hwn o ganlyniad i COVID a bydd yn cael ei gwblhau erbyn diwedd 2020-21. Maes o law bydd pob dyfais yn gallu defnyddio'r Rhaglen Galluogi Genedlaethol o ran y feddalwedd ddiweddaraf sydd ar gael. Mae achosion busnes amlinellol wedi eu darparu ym mhob maes, mae'r achosion manwl a manteision busnes yn cael eu datblygu. Mae'r Rhaglen hefyd yn cynnwys newid y cyfarpar fideo a wisgir ar y corff. Mae uwchraddiad sylweddol yn y system Gorchymyn a Rheoli wedi'i gynnwys am £2.5m, rhoddwyd cyllid ar gyfer hwn yn ei le fel rhan o ddyraniad wrth gefn 2019-20. Mae ESN wedi'i gynnwys; fe fanylir ar y cynllun yn 6.11 i 6.12. Bydd angen adnewyddu'r prif contract TG yn Ebrill 2022 ac mae'r costau uwchraddio cysylltiedig wedi'u cynnwys. Mae disodli cyfarpar TG wedi'i gynnwys ar gyfer blynyddoedd y dyfodol.
- 8.6 Heb gynnwys ESN, roedd y rhaglen yn fforddiadwy i raddau helaeth ac wedi'i hariannu yn defnyddio cyfuniad o grantiau, cronfeydd wrth gefn, cyfraniad refeniw uniongyrchol a benthyca. Y strategaeth gyffredinol yw lleihau benthyca a gwneud y mwyaf o'r symiau a gaiff eu hariannu'n llawn yn ystod y flwyddyn brynu drwy ddefnyddio cyfraniad refeniw uniongyrchol a derbyniadau cyfalaf sydd, yn eu tro, yn lleihau taliadau llog ac ad-daliadau cyfalaf yn y blynyddoedd dilynol. Byddai ariannu ESN heb ragor o fuddsoddiad yn arwain at oedi datblygiadau a disodliadau, a fyddai yn eu tro yn creu materion gweithredol ac ôl-groniad mewn buddsoddiad. Mae adrannau 6.11 i 6.12 yn egluro sut mae hyn yn cael sylw, gyda'r bwlch yn cael ei gynnwys yn y gofyniad arbed amcangyfrifedig o fewn y gyllideb refeniw. Gyda'r

rhagdybiaeth y bydd y bwlc hwn, sydd wedi'i leihau o £1.8m y flwyddyn i £0.579m y flwyddyn gyda'r camau a gymerwyd yn y CATC hwn, yn gallu cael ei ariannu o arbedion, gan olygu bod y Rhaglen yn fforddiadwy. Mae'r mater yn cael ei ddangos yn y graff isod, yn dangos y bydd blwyddyn 2022-23 ychydig yn uwch nag arfer o ganlyniad i gynhwysiant ESN.

8.7 Mae'r ffigyrau cyfalaf ar gael yn Atodiad C; bydd y cynllun manwl terfynol yn cael ei gymeradwyo'n ffurfiol gan y CHTh fel rhan o'r Strategaeth Gyfalaf, sy'n ofyniad statudol, sy'n cynnwys y Strategaeth Cod Darbodus a Rheoli'r Trysorlys cyn diwedd Mawrth 2021. Mae crynodeb o'r Rhaglen a'r cyllid yn cael eu rhoi isod.

8.8 Rhaglen Gyfalaf 2020-21 i 2025-26

Disgrifiad	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26
	Amcangyfrif Diwygiedig £000	Amcan £000	Amcan £000	Amcan £000	Amcan £000	Amcan £000
Cyfanswm Gwaith Adeiladu	2,911	4,170	7,184	2,350	1,468	2,100
Cyfanswm Cerbydau ac Offer eraill	2,417	1,971	1,981	1,426	1,426	1,426
Cyfanswm Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	3,163	6,733	8,604	1,263	3,154	1,394
Cyfanswm Gwariant Cyfalaf	8,491	12,874	17,769	5,039	6,048	4,920
Cyllid						
Grant y Swyddfa Gartref	123	123	123	123	123	123
Cyfraniad Refeniw	2,691	2,070	2,054	2,053	2,268	1,753
Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	1,403	4,465	2,100	0	0	0
Derbyniadau Cyfalaf	203	100	100	370	750	100
Benthyca ar gyfer Ystadau	2,445	4,070	7,084	2,250	718	2,000
Benthyca ar gyfer rhaglen newid offer	1,626	2,046	6,308	243	2,189	944
Cyfanswm Cyllid	8,491	12,874	17,769	5,039	6,048	4,920
Ffynonellau allanol						
Ffynonellau allanol	123	123	123	123	123	123
Adnoddau ein hunain	4,297	6,635	4,254	2,423	3,018	1,853
Dyled	4,071	6,116	13,392	2,493	2,907	2,944
CYFANSWM	8,491	12,874	17,769	5,039	6,048	4,920

9. Cronfeydd wrth Gefn

- 9.1 Mae'n ddyletswydd ar y Comisiynydd i sicrhau bod ganddo gronfeydd wrth gefn digonol i reoli risgiau. Yn ogystal â'r risgiau ariannu a'r rhagolygon uchod, mae'n rhaid i'r Comisiynydd baratoi ar gyfer risg gwariant (gwario mwy na'r gyllideb), yn ogystal â digwyddiadau nad oes modd eu rhagweld, megis digwyddiadau mawr costus, trychinebau naturiol neu ddigwyddiadau eraill nad oes modd eu rhagweld. Mae elfen o'r risg yma wedi'i rheoli drwy'r cyllidebau yn ystod y flwyddyn drwy'r cyllidebau arian at raid. Fodd bynnag, mae'r cyllidebau arian at raid wedi'u lleihau ac mae cyfran uwch o'r risg honno wedi'i throsglwyddo i'r cronfeydd wrth gefn.
- 9.2 Adolygir y cronfeydd wrth gefn fel rhan o'r broses gyllidebol ac eto wrth gynhyrchu Datganiad Cyfrifon ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, pan fydd y sefyllfa derfynol yn hysbys.
- 9.3 Y bwriad yw lleihau'r cronfeydd wrth gefn o £25.218m i £16.039m dros y 10 mlynedd nesaf. Mae disgrifiad o bob cronfa wrth gefn wedi'i roi ym mharagraff 9.6.
- 9.4 Mae'n cael ei ystyried yn ddoeth cynnal Cronfa Wrth Gefn Gyffredinol o rhwng 3% a 5% o wariant refeniw net (NRE). Gan fod y rhain yn gronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi i liniaru risg, mae'r Gronfa Wrth Gefn Gyffredinol wedi'i chynnal fymryn uwchben 3%. Fodd bynnag, wrth i'r NRE gynyddu, mae'n hanfodol cynnwys y Gronfa Wrth Gefn Gyffredinol i gynnal balans o 3%, mae hyn wedi'i gynnwys yng nghynlluniau'r dyfodol ac wedi'i adlewyrchu yn y crynodeb isod.

Sefyllfa Cronfeydd wrth Gefn	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans
<i>Cronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio</i>	31.3.20	31.3.21	31.3.22	31.3.23	31.3.24	31.3.25	31.3.26	31.3.27	31.3.28	31.3.29	31.3.30
	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans
	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m
Balans y Gronfa Gyffredinol	5.189	5.427	5.427	5.541	5.655	5.769	5.883	6.001	6.121	6.243	6.365
Cronfa Gyffredinol wedi'i Chlustnodi	19.975	20.099	16.672	13.074	9.982	9.279	8.581	8.006	7.502	6.959	6.959
Cronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf	0.054	2.151	2.911	2.961	3.091	2.716	2.716	2.716	2.716	2.716	2.716
Cyfanswm y Cronfeydd wrth Gefn y gellir eu defnyddio	25.218	27.677	25.009	21.575	18.727	17.763	17.179	16.722	16.338	15.917	16.039

9.5 Bydd defnyddio'r cronfeydd wrth gefn yn dibynnu ar y penderfyniadau terfynol ar wariant cyfalaf a'r sefyllfa refeniw derfynol yn 2020-21, felly mae'r tabl isod yn dangos yr amcangyfrif presennol o sut y gellir defnyddio'r cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd orau, i gefnogi gwasanaethau a lleihau'r pwysau ar y gyllideb refeniw. Os nad yw'r defnydd o'r gronfa wrth gefn yn hysbys (megis cronfa wrth gefn digwyddiadau mawr) ni ddangosir unrhyw newid. Mae manylion y sefyllfa a ragwelir mewn perthynas â chronfeydd wrth gefn ar ddiwedd bob blwyddyn wedi'u nodi yn y tabl, ac mae disgrifiad o bob cronfa wrth gefn a'i phwrpas yn y tabl isod.

Disgrifiad	31.3.20	31.3.21	31.3.22	31.3.23	31.3.24	31.3.25	31.3.26	31.3.27	31.3.28	31.3.29	31.3.30
	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m
Buddsoddiad Cyfalaf	3.001	2.740	0.840	0.090	0.090	0.090	0.090	0.090	0.090	0.090	0.090
Digwyddiad mawr	2.435	2.211	2.211	2.211	2.211	2.211	2.211	2.211	2.211	2.211	2.211
Cronfa Bensiwn Salwch wrth Gefn	1.115	0.690	0.690	0.690	0.690	0.690	0.690	0.690	0.690	0.690	0.690
Cronfa Wrth Gefn Yswiriant	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173
Cronfa Wrth Gefn Hyfforddiant	0.100	0.600	0.350	0.100	0.100	0.100	0.100	0.100	0.100	0.100	0.100
Cronfa Wrth Gefn PFI	3.177	3.106	2.918	2.678	2.385	2.040	1.642	1.192	0.688	0.145	0.145
Cronfa Wrth Gefn Uplift	0.000	1.577	4.441	2.441	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Cronfa Wrth Gefn Tanwydd	0.000	0.200	0.200	0.200	0.200	0.200	0.200	0.200	0.200	0.200	0.200
Diogelwch a Chynnal a Chadw Ystadau	2.279	1.625	1.325	1.025	0.725	0.425	0.125	0.000	0.000	0.000	0.000
Rheoli Newid	5.291	4.824	1.171	1.113	1.055	0.997	0.997	0.997	0.997	0.997	0.997
Cronfa wrth Gefn Partneriaethau	0.675	0.624	0.624	0.624	0.624	0.624	0.624	0.624	0.624	0.624	0.624
Cronfa Diogelwch Cymunedol y Comisiynydd	0.549	0.549	0.549	0.549	0.549	0.549	0.549	0.549	0.549	0.549	0.549
Cronfa Wrth Gefn Gyfreithiol Swyddfa'r Comisiynydd	0.056	0.056	0.056	0.056	0.056	0.056	0.056	0.056	0.056	0.056	0.056
Cyllideb Gyfranogi Swyddfa'r Comisiynydd	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Cronfa wrth Gefn Swyddfa'r Comisiynydd	0.124	0.124	0.124	0.124	0.124	0.124	0.124	0.124	0.124	0.124	0.124
Cyfanswm	19.975	20.099	16.672	13.074	9.982	9.279	8.581	8.006	7.502	6.959	6.959

9.7 Crynodeb o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd

Cronfa Buddsoddiad Cyfalaf (Cyfalaf) – I'w defnyddio i fuddsoddi yn asedau ac isadeiledd yr Heddlu i wella gwasanaethau a lleihau gwariant refeniw. Bydd cyllid ychwanegol yn cael ei gyfrannu i'r gronfa wrth gefn hon, fel y nodir mewn adrannau blaenorol i ariannu ESN. Mae £2.1m o'r gronfa wrth gefn wedi'i chlustnodi i ariannu uwchraddiad y system Gorchymyn a Rheoli.

Cronfa Digwyddiadau Mawr (Risg) – I'w defnyddio pan fo digwyddiad Mawr yn gofyn am adnoddau ychwanegol i'r rheiny yn y gyllideb flynyddol. Mae'r gronfa hon wedi arwain at leihau'r gyllideb digwyddiadau mawr at raid. Mae £0.224m o'r gronfa wrth gefn wedi'i chlustnodi i ariannu costau COVID ychwanegol yn 2020-21.

Cronfa Bensiwn Salwch Wrth Gefn (Risg) – Mae'n rhaid i'r Heddlu dalu swm untro sydd cyfwerth â dwywaith cyflog swyddog ar gyfer pob Ymddeoliad Ar Sail Salwch. Mae cadw'r Gronfa Wrth Gefn yn mynd i'r afael ag amrywioldeb o'r naill flwyddyn i'r llall o ran yr eitemau nifer isel, cost uchel hyn.

Yswiriant (Risg) – Mae hwn yn ymwneud â'r Municipal Mutual Insurance Limited scheme of Arrangement a allai arwain at daliad terfynol o oddeutu £0.432m; mae'r balans wedi'i glustnodi ar gyfer hawliadau sy'n dod i'r amlwg a hawliadau anhysbys yn y dyfodol, sydd wedi'u nodi gan y brocer yswiriant.

Cronfa Wrth Gefn Hyfforddiant – Mae'r gronfa wrth gefn newydd hon wedi'i sefydlu ddiwedd 2019-20 i reoli cyfnodau brig a thawel o fewn y gyllideb Hyfforddi. Mae pandemig COVID wedi arwain at oedi gyda hyfforddiant allanol, bydd y tanwariant hwn yn cael ei ychwanegu at y gronfa wrth gefn a'i ddefnyddio i ddal i fyny â'r gofynion hyfforddi diweddaraf lle bo'n bosibl.

Cronfa Wrth Gefn PFI (Refeniw wedi'i glustnodi) – Mae angen y gronfa hon gan fod y cyllid ar gyfer PFI gan y Llywodraeth yn lleihau pob blwyddyn; a bydd y gronfa yn lleihau yn ystod cyfnod y contract PFI.

Cronfa Wrth Gefn Uplift – Mae hon yn gronfa wrth gefn newydd o 2020-21. Mae'r Llywodraeth wedi darparu cyllid yn ystod y flwyddyn ar gyfer Ymgyrch Uplift, sydd hefyd yn bwriadu ariannu Gweithrediad a chostau isadeiledd dros y 2 i 3 blynedd nesaf.

Cronfa Wrth Gefn Tanwydd – mae hon yn gronfa wrth gefn newydd o 2021-22. Mae tanwydd wedi gostwng yn ystod 2020-21, mae'r gostyngiad hwn wedi'i adlewyrchu yn y cynlluniau o 2021-22 ymlaen, ond oherwydd cyfnewidoldeb cost tanwydd, mae swm o £0.2m wedi'i gadw o'r neilltu i reoli'r risg y bydd prisiau'n cynyddu'n sydyn.

Diogelwch a Chynnal a Chadw Ystadau (Refeniw wedi'i Glustnodi) – I ariannu gwaith cynnal a chadw wedi'i ôl-gronni a diogelwch ychwanegol nad yw wedi'i gynnwys yn y cyllidebau refeniw na chyfalaf.

Rheoli Newid (Refeniw wedi'i Glustnodi) – Buddsoddiad sydd ei angen i hwyluso newid a lleihau costau yn y tymor hir.

Cronfa Wrth Gefn Partneriaethau (Refeniw wedi'i Glustnodi) – Balansau a gedwir ar gyfer Partneriaethau penodol a fydd naill ai'n cael eu defnyddio neu eu cadw hyd nes bydd cyllid yn cael ei dynnu'n ôl ac yn arwain at gostau ychwanegol.

Cronfa Diogelwch Cymunedol (Refeniw wedi'i Glustnodi) – I ddarparu adnoddau ychwanegol i'r Gronfa Diogelwch Cymunedol.

Cronfeydd Wrth Gefn Swyddfa'r Comisiynydd (Refeniw wedi'i Glustnodi) – Cronfa wrth gefn y swyddfa, cronfa gyfreithiol a chyllideb gyfranogi.

9.6 Mae Cronfeydd Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf yn dal yr elw a geir am werthu asedau. Gellir ond defnyddio'r rhain i ariannu gwariant cyfalaf. Mae rhagamcaniadau'n cael eu gwneud ar faint o dderbynebaw a ddisgwylir, ond nid yw'r rhain wedi'u hymrwymo hyd nes y derbynir y cyllid.

9.6 Mae'r Gweinidog Plismona wedi cyhoeddi canllawiau newydd ar dryloywder cronfeydd wrth gefn yn ystod 2018-20. Mae'r tablau isod yn dangos y cronfeydd wrth gefn fel y cânt eu categoreiddio gan y canllawiau.

	31.3.20	31.3.21	31.3.22	31.3.23	31.3.24	31.3.25	31.3.26	31.3.27	31.3.28	31.3.29	31.3.30
	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m
Cronfeydd ar Ddiwedd y Flwyddyn	25.164	25.526	22.099	18.615	15.637	15.048	14.464	14.007	13.623	13.202	13.324
Cronfeydd wrth gefn cyffredinol	5.189	5.427	5.427	5.541	5.655	5.769	5.883	6.001	6.121	6.243	6.365
Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn a Glustnodwyd											
a gedwir i ddiogelu yn erbyn risgiau cyllidebol	5.003	5.054	4.804	4.554	4.554	4.554	4.554	4.554	4.554	4.554	4.554
a gedwir i gefnogi'r gyllideb tymor canolig	0.549	2.126	4.990	2.990	0.549	0.549	0.549	0.549	0.549	0.549	0.549
a gedwir i hwyluso rhaglenni newid	7.570	6.449	2.496	2.138	1.780	1.422	1.122	0.997	0.997	0.997	0.997
a gedwir hyd nes bydd diffyg yn y dyfodol ar gontractau PFI sydd wedi'u hymrwymo i raglenni cyfalaf mewn blynyddoedd i ddod	3.177	3.106	2.918	2.678	2.385	2.040	1.642	1.192	0.688	0.145	0.145
sy'n Gronfeydd Wrth Gefn eraill a Glustnodwyd	3.001	2.740	0.840	0.090	0.090	0.090	0.090	0.090	0.090	0.090	0.090
sy'n Gronfeydd a gedwir ar ran sefydliadau eraill	0.675	0.624	0.624	0.624	0.624	0.624	0.624	0.624	0.624	0.624	0.624
Cyfanswm y Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn	25.164	25.526	22.099	18.615	15.637	15.048	14.464	14.007	13.623	13.202	13.324
Cronfeydd Cyfalaf Wrth Gefn											
sy'n gronfa derbyniadau cyfalaf wrth gefn	0.054	2.151	2.911	2.961	3.091	2.716	2.716	2.716	2.716	2.716	2.716
CYFANSWM y cronfeydd wrth gefn	25.218	27.677	25.009	21.575	18.727	17.763	17.179	16.722	16.338	15.917	16.039
Cyfanswm Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn wedi'u dadansoddi fel a ganlyn:											
Cyllid ar gyfer prosiectau a rhaglenni dros gyfnod y CATC presennol	11.795	11.939	8.950	5.842	3.043	2.685	2.385	2.260	2.260	2.260	2.260
Cyllid ar gyfer prosiectau a rhaglenni y tu hwnt i'r CATC presennol	8.180	8.160	7.722	7.232	6.939	6.594	6.196	5.746	5.242	4.699	4.699
Arian At Raid Cyffredinol	5.189	5.427	5.427	5.541	5.655	5.769	5.883	6.001	6.121	6.243	6.365
CYFANSWM y Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn	25.164	25.526	22.099	18.615	15.637	15.048	14.464	14.007	13.623	13.202	13.324

10 Crynodeb

- 10.1 Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn nodi cynlluniau'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl ar gyfer y cyllidebau refeniw a chyfalaf dros y 5 mlynedd nesaf, a'r defnydd o'r cronfeydd wrth gefn dros y 10 mlynedd nesaf.
- 10.2 Mae Ymgyrch Uplift wedi rhoi cyfleoedd ar gyfer twf, ond hefyd pwysau cost a chyfyngiadau arbedion effeithlonrwydd. Mae cynnydd o ran pwysau cost o chwyddiant a gofynion newydd wedi arwain at orfod gwneud penderfyniadau anodd yn ystod y cylch cynllunio hwn. Mae'r costau ychwanegol hyn yn dilyn cyfnod o ddeng mlynedd lle mae £35.4m o arbedion wedi'u cymryd o gyllidebau. Mae'r galw sy'n dod i'r amlwg ar adnoddau gweithredol hefyd yn ychwanegu at y pwysau ariannol.
- 10.3 Mae'r Comisiynydd wedi ystyried yr holl ddewisiadau sydd ar gael o fewn yr adnoddau sydd ar gael. Cyflawnwyd gwaith helaeth gan y Broses Cynllunio Sefydliadol er mwyn nodi arbedion a symud adnoddau o fewn y sefydliad. Gwnaeth y broses gynllunio hefyd alluogi dyrannu 62 o swyddogion Ymgyrch Uplift mewn modd deallus, ar sail blaenoriaethau. Ni fyddai'n ddoeth gadael y broblem gyllido yn ymwneud â chyflwyniad gorfodol ESN tan y dyfodol. Byddai angen cynnydd yn Nhreth y Cyngor o 4.73% er mwyn talu costau chwyddiant yn seiliedig ar y setliad grant gwastad. Mae adnoddau ychwanegol wedi dod ar gael wrth i swyddogion ychwanegol gael eu cyhoeddi; fodd bynnag nid yw'n glir a fydd cost lawn y swyddogion ychwanegol, gan gynnwys cefnogaeth ac isadeiledd, yn cael ei hariannu. Gan ystyried yr holl ffactorau hyn, cynigir cynnydd o £14.94 (5.14%) yn nhreth y cyngor, sy'n cyfateb i gynnydd tybiedig y Swyddfa Gartref. Mae hwn yn gynnydd treth y cyngor/praecept doeth, o ystyried nad yw cyllid cyffredinol na dyraniad cam 3 Ymgyrch Uplift wedi'u cyhoeddi. Rhoddwyd ystyriaeth hefyd i lefel yr ansicrwydd dros gyllid y dyfodol o ganlyniad i Bandemig COVID, a chanlyniad economaidd gadael yr Undeb Ewropeaidd, sy'n anhysbys.

Y Strategaeth Ariannol

Amcanion Strategol Ariannol:

- Blaenoriaethu adnoddau i alinio cynlluniau gwario gyda gweledigaeth Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd ac amcanion strategol y Prif Gwnstabl fel a nodir yn y Cynllun Heddlu a Throsedd a Chynllun Cyflawni'r Heddlu
- Cynnal sefyllfa gyllidebol gytbwys a gosod cynllun ariannol tymor canolig sy'n cefnogi'r gwasanaeth drwy'r cyfnod
- Darparu gwerth am arian i drethdalwyr lleol
- Arfer uniondeb, bod yn ddarvoudus a sicrhau rheoli ariannol cryf
- Darparu fframwaith cadarn i gynorthwyo â'r broses gwneud penderfyniadau
- Rheoli risg, gan gynnwys cynnal cronfeydd wrth gefn ar lefel addas wrth fynd i lefel gynaliadwy o ran dyled
- Adolygu cyllidebau'n barhaus i sicrhau bod adnoddau'n cael eu targedu at amcanion allweddol

Er mwyn cyflawni'r amcanion strategol, caiff gwaith cynllunio ei wneud yn y meysydd canlynol:

Cynllunio Corfforaethol a Chynllunio Busnes

- Integreiddio cynllunio gweithredol a chynllunio ariannol i sicrhau bod adnoddau'n cael eu cyfeirio i gefnogi'r blaenoriaethau a nodir yng Nghynllun yr Heddlu a Throsedd, a pharu adnoddau gydag amcanion corfforaethol
- Cynhyrchu cynllun ariannol ar gyfer y 3 i 5 mlynedd nesaf a fydd yn cynnwys prif brosiectau cyfalaf a refeniw'r CHTH a'r heddlu, a'r strategaethau TG ac Ystadau a darparu cyllid gynaliadwy dros y tymor byr a'r tymor canolig
- Cynhyrchu cyllideb refeniw a chyfalaf flynyddol fanwl sy'n cefnogi'r dull mwyaf effeithiol o ddefnyddio adnoddau

Rheoli Risg – Cronfeydd Wrth Gefn a Darpariaethau

- Cynnal cronfeydd wrth gefn a darpariaethau digonol i sicrhau bod y rhaglen polisi tymor canolig yn gynaliadwy a bod modd ei darparu
- Ceisio mantoli'r gyllideb refeniw dros y tymor canolig heb ddibynnu ar ddefnyddio'r Gronfa Wrth Gefn Gyffredinol
- Cynnal y 3 lefel o gadernid i ddelio â digwyddiadau eithriadol drwy ddefnyddio cronfeydd wrth gefn a darpariaethau:
 1. Rheoli'r Gyllideb Flynyddol
 2. Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd gan gynnwys y Gronfa Wrth Gefn Digwyddiadau Mawr
 3. Cronfa Wrth Gefn Gyffredinol o 3% o wariant refeniw net

Rheoli Risg – Fframwaith Rheoli Ariannol

- Cynnal fframwaith rheoli ariannol; mae hyn yn allweddol i gynnal safonau effeithiol o ran gweinyddiaeth a stiwardiaeth ariannol. Caiff hyn ei gyflawni drwy'r canlynol:

Cydymffurfio â:

- Rheolau a Rheoliadau Statudol
- Cod Ymarfer Rheolaeth Ariannol y Swyddfa Gartref
- Cod Llywodraethu Corfforaethol
- Cod Rheolaeth Ariannol CIPFA
- Nodiadau Polisiâu a Gweithdrefnau
- Rheoliadau Ariannol ac Archebion Sefydlog
- Strategaeth Gyfalaf gan gynnwys y Polisi Rheoli Trysorlys a chydymffurfio â'r Cod Darbodus
- Codau Ymddygiad Proffesiynol

A hefyd:

- Gweithredu argymhellion Archwilio Mewnol ac Allanol
- Rheoli Risg

- Cynnal a datblygu systemau ariannol digonol i gofnodi a rheoli adnoddau
- Alinio cyfrifoldeb ariannol ar y lefel weithredol gyda'r rheolaeth neu ddylanwad rheoli priodol
- Sicrhau bod gwybodaeth ariannol gywir, ddiweddar ac amserol ar gael i alluogi defnyddwyr i'w defnyddio'n effeithiol wrth wneud penderfyniadau.

Atodiad B

Cyllideb Refeniw 2020-21 i 2025-26

Cyf Disgrifiad
Cyllideb 2020-21 i
2025-26

	Cyllideb Flynyddol 2020-21	+Cynnydd - ¹ Gostyngiad 2021-22	Cyllideb Flynyddol 2021-22	Cyllideb Flynyddol 2022-23	Cyllideb Flynyddol 2023-24	Cyllideb Flynyddol 2024-25	Cyllideb Flynyddol 2025-26
Gwariant	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
1.1 Cyflog Swyddogion Heddlu	85,463	4,891	90,354	94,479	97,534	100,090	102,571
2.1 Cyflog Staff yr Heddlu Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu (PCSO)	41,988	226	42,214	42,800	43,912	45,052	46,220
2.2 Goramser Swyddogion Heddlu	6,126	-21	6,105	6,226	6,350	6,477	6,607
3 Goramser Staff yr Heddlu	2,207	-16	2,191	2,246	2,302	2,359	2,418
4 Lwfansau	617	-16	601	617	632	648	664
5 Hyfforddiant	1,297	7	1,304	1,300	1,297	1,295	1,293
6 Gweithwyr Eraill Taliadau Pensiwn	1,210	152	1,362	1,390	1,418	1,446	1,475
7 Uniongyrchol	655	101	756	771	787	803	819
8 Costau Ynni	3,346	-65	3,281	3,360	3,440	3,523	3,607
9 Costau Rhedeg Adeiladau Atgyweirio a Chynnal a Chadw Cerbydau	1,420	43	1,463	1,506	1,552	1,598	1,646
10 Costau Rhedeg Cerbydau	6,539	18	6,557	6,688	6,822	6,959	7,098
11 Lwfansau Car a Theithio	606	-24	582	594	606	618	630
12 Uned Awyr	1,944	-103	1,841	1,890	1,940	1,992	2,045
13 Offer	540	-81	459	469	478	487	497
14 Dillad a Gwisgoedd Argraffu a Nwyddau Swyddfa	589	113	702	719	737	755	773
15 TG a Chyfathrebu	1,094	-26	1,068	1,089	1,111	1,133	1,155
16 Cynhaliaeth Cyflenwadau a Gwasanaethau Eraill Cydweithio a Phartneriaethau	589	-59	530	541	551	562	574
17 Ffioedd Dyledion a Chyfraniad Cyfalaf Cyllid Sefyllfaoedd	366	-72	294	300	306	312	319
18 Arbennig Chwyddiant ac Arian at Raid	10,984	1,590	12,574	12,825	13,082	13,344	13,610
19 Cronfa Diogelwch Cymunedol	295	-24	271	276	282	287	293
20 Phartneriaethau	2,665	-4	2,661	2,713	2,765	2,819	2,874
21 Ffioedd Dyledion a Chyfraniad Cyfalaf Cyllid Sefyllfaoedd	5,833	543	6,376	6,535	6,699	6,866	7,038
22 Arbennig Chwyddiant ac Arian at Raid	754	165	919	938	957	976	995
23 Cronfa Diogelwch Cymunedol	4,630	-276	4,354	4,384	5,593	5,547	5,775
24 Arbennig Chwyddiant ac Arian at Raid	400	0	400	400	400	400	400
25 Cronfa Diogelwch Cymunedol	1,977	1,437	3,414	652	652	652	652
26 Cronfa Diogelwch Cymunedol	2,850	57	2,907	2,965	3,025	3,085	3,147

Gwariant Gros	186,984	8,556	195,540	198,673	205,230	210,085	215,195
	Cyllideb Flynyddol 2020-21	+Cynnydd - ' Gostyngiad 2021-22	Cyllideb Flynyddol 2021-22	Cyllideb Flynyddol 2022-23	Cyllideb Flynyddol 2023-24	Cyllideb Flynyddol 2024-25	Cyllideb Flynyddol 2025-26
Gwariant	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Incwm							
27 Secondiadau	-6,138	-128	-6,266	-6,358	-6,517	-6,680	-6,847
28 Llog ar Falansau	-100	0	-100	-100	-100	-100	-100
29 Incwm	-2,563	-41	-2,604	-2,604	-2,604	-2,604	-2,604
30 Grantiau Penodol	-14,407	640	-13,767	-13,714	-13,662	-13,609	-13,556
Cyfanswm Incwm	-23,208	471	-22,737	-22,776	-22,883	-22,993	-23,107
31 Cronfa Wrth Gefn PFI	-71	-117	-188	-241	-293	-346	-398
32 Cronfa Wrth Gefn ESN	0	750	750	1,350	0	0	0
33 Cyfraniad at Gronfa Wrth Gefn Gyffredinol	0	0	0	114	228	342	456
Gwariant Net	163,705	9,660	173,365	177,120	182,282	187,088	192,146
34 Cyfanswm Grantiau	-78,715	-4,962	-83,677	-83,677	-83,677	-83,677	-83,677
35 Praesept	-84,990	-4,698	-89,688	-93,443	-97,217	-101,009	-104,819
Cyllid	-163,705	-9,660	-173,365	-177,120	-180,894	-184,686	-188,496
Balans Blynyddol	0		0	0	1,388	1,014	1,248
Balans Cronnus	0		0	0	1,388	2,402	3,650

Atodiad C

Rhaglen Gyfalaf Ddrafft 2020-21 i 2025-26

Disgrifiad	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	Cyfanswm
	Amcangyfrif Diwygiedig	Amcan	Amcan	Amcan	Amcan	Amcan	Costau Prosiect (yn cynnwys cyn 20-21)
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
<u>Rhaglen Ystadau</u>							
Taliadau Cadw, Ymgynghoriaeth a QS	25						25
Gwelliannau Cynaliadwyedd	102	100	100	100	100	100	602
Amcangyfrif Ystadau 25-26 ymlaen						2,000	2,000
GH Pwllheli	879						980
GH Caergybi	0	750	2,593				3,343
Cyfaddilad Pencadlys yr Heddlu a Ffreutur	257						257
Ardal Ystadau Caernarfon a Gogledd Gwynedd	300	500					800
Gweithdy Cerbydau / VCC	1,000	1,870					2,870
GH Dolgellau					1,000		1,000
GH Abergele			391				391
GH Llanrwst					178		178
Canolbwynt Sir y Fflint		500	4,000	1,500			6,000
Uwchraddio Ystafell Reoli'r Heddlu			100				100
Storfa'r Archifdy				750			750
GH Rhosllanerchrugog					190		190
Adleoli / cydleoli / gwagio	50	300					350
TCC'r Ddalfa	6						75
Gwaith Safle Drylliau Tanio	292						391
CS – Achrediad ISO SARC		150					150
Cyfanswm Gwaith Adeiladu	2,911	4,170	7,184	2,350	1,468	2,100	20,452
<u>Cerbydau ac Offer eraill</u>							
Rhaglen Disodli Prynu Cerbydau	2,234	1,426	1,981	1,426	1,426	1,426	9,919
Datblygiad Tranman	0	75					75
System Dexun (Canolfan Rheolaeth Strategol)	22						78
Intoxilator x 3	30						30
Disodli ANPR	0	470					470
Offer Arolygu Gwrthdrawiadau	131						131
Cyfanswm Cerbydau ac Offer eraill	2,417	1,971	1,981	1,426	1,426	1,426	10,703

Disgrifiad	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	Cyfanswm Costau Prosiect (yn cynnwys cyn 20-21)
	Amcangyfrif	Amcan	Amcan	Amcan	Amcan	Amcan	
	Diwygiedig						
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Offer Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu							
Disodli Cyfrifiaduron Pen Desg (Rhaglen Ddisodli)	1,237	300	750	750	750	300	6,960
Loceri ar gyfer gwefru a storio	50	150					200
Ap symudol		471					471
Disodli Gweinydd		700				700	2,072
Gweinyddion Systemau Busnes (Rhaglen Ddisodli)		145				150	457
Dyfeisiau data symudol	566				460		1,976
Airwave (unedau i ddisodli)	79						533
Disodli Gweinydd Uned Fforensig Ddigidol				270			562
Ap Mobile Responder	3	83					200
Isadeiledd NEP/Sail Point/Dolenni Rhyngwrwyd	491						1,180
Meddalwedd Cysylltedd	85						85
Wifi	110	296					500
Offer clyweledol digidol i'r gweithle	26	100					200
Un Hafan ar-lein (Cyswllt Digidol â'r Cyhoedd)		40					40
Gwybodaeth ac Ymchwiliad Digidol		196					196
DFU Automate	15						15
Rheoli Tystiolaeth Ddigidol	125						125
Teleffoni CISCO	0	250					250
Uwchraddio Cof Nexus	13	37					50
Copiâu Cadw	30						157
LAN	20	60					80
Systemau heb eu cefnogi (Cofrestr Risg)	124						124
Uwchraddiad ICAD Cam 1	130						172
Uwchraddiad gorchymyn a rheoli – Cam 2		2,458					2,458
Fideo a wisgir ar y corff	59						592
Diweddarau GIS							70
LPS – Diogelwch Cymunedol - Atal		30					30
CS – System Gwyliadwriaeth Safonol COTS (RIPA)		80					80
CS – System CHIS		88					88
POD – Hyfforddiant Rhithwir 360		53					53
Digidol – BIU – Warws Data Gwybodaeth Rheoli		50					50
Modiwl newydd CHORUS		35					35
Strategaeth Cyrchu TGCh		250	750				1,000
Defnyddio Life-X			300		800		1,100
Rhwydwaith Gwasanaethau Brys		686	6,560		900		8,146
Ailadeiladu Dyfais NEP		175					175
Fideo a wisgir ar y corff (costau disodli)			244	243	244	244	974
Cyfanswm Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	3,163	6,733	8,604	1,263	3,154	1,394	31,456
Cyfanswm Gwariant Cyfalaf	8,491	12,874	17,769	5,039	6,048	4,920	62,611

t